

309789

No. 87.

4530

శ్రీ సామంతాచార్యుల గ్రంథానుకూలముగా పరిశీలించి నిర్ణయించినది.

సంచిక ౪౭

ఇం డీ యా గ వ ర్న మెం టు వా
రీ క్రింది బుణ వ త్ర ముల నిచ్చెద మని
ప్రకటిం చు చు న్నారు.

1920, 1921, 1922, 1923 సంవత్సరముల యాద్యబుణావత్రములను వట్టము లేకుండ తీసుకొనబడు 1925, 1928 సంవత్సరముల బుణావత్రములు, వాయదానాటికి చెల్లించవలసిన క్రీమియము వ్రకారము ఇప్పటివర కయిన సొమ్మును నామినలు విలువకు చేర్చి తీసికొనబడును. అనగా 100 రూపాయల నామినలు విలువ గల 1925, 1928 సంవత్సరముల వత్రములు రూ. 102-4-0, రూ. 103-4-0 ల లెక్కను పుచ్చుకొనబడును.

ఆంధ్ర దిన పత్రిక నందా

12	మ - సముద్రము	రూ	13-0-0
13	మ - సముద్రము	"	9-0-0
14	మ - సముద్రము	"	4-8-0
15	మ - సముద్రము	"	1-5-0

ఆంధ్రవారపత్రిక పండా.

మానవ మూలములు   రూప కే-0-0

శ్రీమద్భక్తవల్లభాచార్య వ్రాసినది.

160 పుటల పుస్తకము ఉచితము

అరొగ్యమును కాల్పనములును పొందుటకు స్వా
భావికమైన కొన్ని విధములు అనుకరించుటవలననే కలు
గుచున్నది. ఈ ఉత్తమ మైపుత్రకము అరొగ్యమంద
మును కలుగజేసి కేరసౌఖ్యమును, దృఢకాశ్రమాను, ఆ
యుర్వృద్ధిని ఇప్పించును. ఈ పుత్రకము యికాముగా
నీయవలెను. పోన్నూర్జామల మేమే భరించి తంపెదము
తలంజే కాదుకొరెదను. (219)

వైద్యశాస్త్రి మణిశంకర్ గోవిందజీ,
అశ్వవిజ్ఞాన-బౌద్ధ భాషాంశం, 157, బ్రాహ్మ్య ముద్రాన్.

(ప్రబుద్ధాంధ్ర)

ఆంధ్రగీర్వాణ పక్ష పత్రిక

1920 వ జూలై 1 వ తేదీని ప్రార్థనానిశ్చయము.
 శనివారమునకు చందా 2-0-0.

శ్రీపాద-సుబ్రహ్మణ్యశాస్త్రిగారు,

ఎక్కిటరు ప్రబుద్ధాంధ్ర,
రాజనరము, గోదావరి జిల్లా

అమృతాంజనం డిబ్బావారి క్షౌణ్డధాలయమునందు అమృతాంజనం, తామరతైలము, మోహినితైలము, ఉంతచూర్ణము మొదలగు ముఖ్యౌషధములే గాక, ఇతరములగు మందులు కూడ అనేకము లున్నవి. కావలసినవారు కేటలాగును తెచ్చించి చూడవచ్చును. కేటలాగునకు వ్రాసినచో తక్షణం పంపెదము.

భారతీయుల కోర్కెలు

ఎడిటింగ్ కరమ (స్కాట్లండు న్యాయవ్యవస్థ) నందు ప్రస్తుతము నివసించుచున్న భారతీయుల తాతల వైకిరి కోర్కె నొక యుక్తమున ఉండవలసి నేమనవలెనో తెలుసు. ఆయుక్తములోని భాగములను మాత్రము ముద్రించుచున్నారను.

అయ్య నేనొక భారతీయుడ నై నందున, ఈ కర కోర్కెలోని నా కోర్కెలను కొంతకంత తెలిసియున్నందున, నాకు భిక్షాపాతములు, బ్రతుకులో నివసించుచున్న భారతీయులకు అభిప్రాయములకు సరిగా నుండు నని తలంచెదను. భారతీయులకు నభిప్రాయములు వారాపత్రికలలో గాని, పత్రికావిమలములందు విశేషము పొల్పిస్తారు గారు. ఏదనగా, విద్యార్థులకు నుడువచే, మాట విశేషము తీరిక నుండుచు లేదు. అయినను, యుక్తములు, దేయతలను, ఒడ్డునకు అను, మాంధిప్రాయముల కడుకడెబాలరు. నైతికాననములు, బ్రతిమలునాటును మార్కమును అందు మాటగల భక్తినిశ్చయమును పొందవలెనను. భారతీయుల కోర్కెకి నే అంగ్లో నైతికము రాజద్రోహముని వ్యవహరించుచున్నాడు.

సాక్షియు యుక్తమునకునై బ్రతిమలునాటు రాజ్యము చేయుచుండుటకు ఈ పదము. పాటలకును, పాటలకును ఒండొరులందు వివాదములేదు. భారతీయులకును, బ్రతుకు అను విశిష్టభావము లేకుండుటకు నుభ్యకారములు జాలి, జర్న, నాగరిక భేదములు. ఈ విషయములను గ్రహించగ, కలుభావములో, కష్టిపునంతమాత్రమున, ఈ భేదములు మానిపోవలెనను. ఇండియాలోని బ్రతిమలునాటుల వైతమేరి తమని కొందరు యూరపియులు తలంతురు. ఇండియా ఒక జాతిని విశాలమైన నభిప్రాయము. ఇచ్చటి మూలకరకతి బ్రతిమలునాటులకు కష్టి తెలియబట్టుదును. ఇండియానుండి క్రొత్త సంకల్పమును అనేకలకులపాటులు బయటపెట్టుచున్నవి ఇంత ద్రవ్యమునకు బదులు అనేకలకులకు చేపాటులాభ మేమన, ఈ యూరోపియుల కర్తవ్య అనున నభిప్రాయము గాంచుటకు అనేకసార్లులు, సినిమియులు అచ్చటికి వెళ్లుచుండుటయు ఇండియాలో బ్రతిమలునాటు కత్తియే న్యాయము. (Britain's might is right.) ఇన్ని జాతులకు అన్యాయము న్యాయం నిర్ణయనాత్రము ఇంగ్లాండు అధీనమున ఉన్న ప్రజలకు అన్యాయంబును. కాబట్టి అందోళన నాపుటకు మిలిటరీవర్తకుల నుపయోగించవలసి యున్నది. ప్రజలు తమ యభిప్రాయములను తెలుపవలెనుటకు రౌటు చట్టములు అయితో నున్నవి. సాక్షియు సాక్షియు కోసము, జనసామాన్యమునకు మూలకరము అవరించుటకునై నని, ప్రాథమిక విద్య యొగలబడుట లేదు. పైనుండి కష్టించుకొనుటకును, అందోళన గాంచుటకును పిలాసంగుట్టి ఆయుధకానము, మున్నగు నిరోధకానములు ఉన్నవి. మనకునో నిమిదియున్న యభిప్రాయములను నిర్భయముగ చెప్పుటకు పిలువబడుటకుగాను సి. వి. డి. వారు ఇచ్చునభిప్రాయము మెలంగుచున్నారు. గత కొలది సంకల్పములు, ఎట్టివిచారములు లేకయే, ప్రజల నేతలు అవ్యక్తములగుచుండిరి. భారతీయులకు నుండుటయే ఒక అగౌరవముగ నున్నది. యుద్ధములో నుండి బ్రతిమలునాటు గొప్పగొప్ప యుద్ధోగములను పొందుచున్నారను. భారతీయులు, పుట్టుక చేతను, విద్యచేతను, గొప్పయుద్ధోగముల కర్తవ్య యున్నను నరకు నేయబడుటలేదు.

విషయములన్నయు నిట్లుండే, భారతీయులు రాజభక్తి కరాములు నై యెట్లుండగలరు? నిరోధకానములను నైతిక న్యాయములను భారతీయులకు రాజభక్తి కరాములుగ నుగలవా? మిలిటరీ ఉద్ధోగములు, తమ కర్తవ్యములను యాజకీయ మిక్కుడేని కనుగొందురా? తుంజాను వసలలో, తమ కర్తవ్యము గోల్పోయి, క్రమబద్ధము బ్రతిమలునాటు దురంతములను కర్తవ్యముండు వికంతువులను, అయిత కర్తవ్య భావము? ఒకటిన్నరకాలమునైగా బ్రతిమలునాటు రాజ్యము చేయుచుండినను, క్రమబద్ధములను నా రాకర్తవ్యములే యిరునకు ఒకసంక గారు. సామ్రాజ్యభాగములలో జరుగు విషయములు బ్రతిమలునాటుల ననేకులకు అగమ్యగోచరములు. భారతీయుల ఆర్తనవదులు ఇంగ్లాండునకును ఇండియానకు మధ్య నుండు ప్రతీకములోనే ఉన్నవి. ఇండియాలోని జాప్త పద్ధతి నెట్టిగియుండిన, బ్రతిమలునాటు సుంతును ప్రజలు ఏమిచేతురో?

జూన్ 18-క తేది. ఒక ఎడిటింగ్ భారతీయుడు.

"తెలుగువారు" ఎవరు?

కాననసభలో చర్చకునుండు

రాజగోపాలాచార్యులుగారి కత్తులు

గతవారమున చర్చకు నిలుపుట చేయటం

నిన్న కాననసభాకార్యక్రమము ప్రారంభమైన వెంటనే, అనధికార ఒడిగెన పత్రికలకు క్రతుక్రమమునా ప్రత్యుక్త మిచ్చుచు వారిక్రతుక్రమము తగినంత తృప్తికరముగ లేక పోయిన అనధికార క్రతుక్రమము తామడిగిన కత్తులకు మరల సెకసారి క్రతుక్రమమునా జవాబునుండుట కాననసభా నిబంధనల ననుసరించి అధికారము గలదు.

మొట్టమొదట గా. కొండా వెంకటప్పయ్య కంఠము గారు రాజధానిలో, అడిటరు కర్మిఫీల్డు పొందినవారిలో తెలుగువారందరు గలరో తెలుప క్రతుక్రమమునా నొక కత్తు నడిగి యుండిరి.

దీనికి క్రతుక్రమమునా జవాబిచ్చుచు ఈవిషయమున తమకు వివరము లేమియు తెలియవలె.

అందుమొదట గా. వెంకటప్పయ్య కంఠముగారు క్రతుక్రమమునా రీతియందున తగిన సంఖ్యనుండి తెప్పించ గలరా యని క్రతుక్రమము.

దినాను బహదరు 22 వ. రాజగోపాలాచార్యులు గారు, క్రతుక్రమమునా కత్తులను గా. వెంకటప్పయ్య కంఠముగారి కత్తుల ప్రత్యుక్తముగ "తెలుగువారు" అనగా ఎవరో గారవమీక్షావ్యూహం తెలిపిన, తరువాత, సంఖ్యనుండి తెప్పించడమే లేదో చెప్పగలను" అని చెప్పిరి.

అంత గా. వెంకటప్పయ్య కంఠముగారు:— తెలుగు మార్కభావగలవారు తెలుగువారు అని నా అర్థము.

నర రాజగోపాలాచార్యులుగారు అనగా నాకు అర్థము కాలేదు. తెలుగు తెలిసినవారు తెలుగువారనియే మీ అభిప్రాయము?

గా. వెంకటప్పయ్యకంఠముగారు:—ఎచ్చట నున్నను నరే, తెలుగు మార్కభావ గలవారందరు "తెలుగువారే" యని నా భావము.

నర రాజగోపాలాచార్యులుగారు ఈ కత్తులకు సేక నమగ:— "సాక్షి మార్కభావ అరకము. సాక్షి మార్కభావ తెలుగు. అప్పుడు మమ్ములను ఎవరిలో చేర్చవలె" అని అడిగిరి.

క్రతుక్రమమునకు కథా రందర నన్నిరి.

గా. వెంకటప్పయ్య కంఠముగారు మరల "తెలుగు వారు" అన నెవరో వివరింపసాగిరి.

నర రాజగోపాలాచార్యులుగారు:— మీ భావమున వాక్యమునకు వాగినిచ్చిన నే నవచ్చు "తెలుగువారే" కరో గ్రహించగలను.

ఇంతలో సభాధ్యక్షులగు గవర్నరుగారు అక్షయ వచ్చి కథావారు అనవరతులకు కత్తులకు కథాకాలమున క్రతుక్రమమునా నుండదని సంభాషణను సంతటితో నిలుపుట చేసిరి.

క్రతుక్రమముగారు, కార్యనిర్వాహక సంఘములు:— క్రతుక్రమముగారుగారు కార్యనిర్వాహక సంఘముల నేర్పాటుచేయుటకు క్రతుక్రమమునా ఆలోచించుచున్నారను. ఇంగ్లాండులోని కార్యనిర్వాహక ఇట్టి కార్యనిర్వాహక సంఘముల నేకము - స్థాపించబడియున్నది. ఈ సంఘమునకు కార్యనిర్వాహక అధికారులనే ఎన్నుకొనిపడినవారు కొందరు ను, పనికారలనే ఎన్నుకొనిపడినవారు కొందరుగలవని క్రతుక్రమముగారుండి అధికారుల తరపు ప్రతినిధులు పనికారాధికారులను, పనికారల క్రతిక్రమము వారికన్నకులును వెల్లడించుకొనుచు యుండును. మరియు యాసంఘమునా అవ్యవస్థను యాదీక్షలు అభిప్రాయములను ఒండొకతెనంగుటకును, కన్నకులును గురించి చర్చించుటకును, అవ్యవస్థను నూతనీకరముచుండును. అనేకవిధముగ ఇండియా క్రతుక్రమమునా నుండ క్రతుక్రమ ప్రచారములందు కార్యనిర్వాహక సంఘములను స్థాపించుటకు నిశ్చయించుకొనిరి.

కన్యావరుల సంపాదక స్థలముగు

బ్రెడ్స్ అండు బ్రెడ్స్: నెక్యూరింగ్ ఏజెన్సీ, నెం. 27-21, టౌంకుస్కయరు, నుంగంబాకం, మద్రాసు. ప్రామాణికములలో కనుమైన కన్యావరుల సంపాదకమున వర్తమానమును తెలుపును. కలయువారు యీ ఏజెన్సీకి అర్థకాలిక్ కంపి అడుగవలయును. (2341)

హాద యాత్రికులు, కలరా:—కొంబాయిలోని హాద యాత్రికులకు మరల కలరా తగులుచున్నది. వారిలో నేల కొలది యాత్రికులు నై కల్పనీయక అపినేతులడిరి. వారిలో చాలమంది కనతిలేరు. కలరావలన హాదాయిలో నుండి యాత్రికులు నరుయమునకు యాత్రికులను చేరవలక పోయిరి. ఇప్పటికే చాల అలశ్యమైయుండు యాత్రికుల పోదల తిన యాత్రికులు యీ సంకల్పమునకు వారి ప్రయాణమును చాలించుకొనుట యుక్తమని నలహా నిచ్చుచున్నాడు.

స్త్రీమత పగిలిపోవుట:—కలకత్తా నానిగేషన్ కంపెనీ వారి నుభే స్త్రీమత పగిలిపోయిన సంకల్పమున మహిళాస్వార్ ముండేలో అను ఒక ప్రయాణికుడు తనయజమాని స్త్రీమత పగిలి సండుననే పీల్లలోపడి కొట్టుకొనిపోయెననియు, ప్రయాణికులు ఆ సంకల్పమున పొలింబునకునొకటకు అందుకు నిర్బంధించి పన్నవడలకు ఎక్కడోకగా స్త్రీమత పగిలిపోయెనని అడ్డగించి ఆపివన్న పడలకు నాను ఉరయొగించుకొని ఆతడనుండి తప్పించుకొని పోయిననియు మెరెకో కోర్టుగారి యెదుట చెప్పెను

రతిరాజవీర్యవృద్ధిచూడము

చేడియైన నేనార్యకంఠమునాది యెడి వెంటనే నేనా కాలిని చలువను కలగజేయును. రక్తమును నుభ్రవమున వరుములకు కలుపుచును, కేళామునకు బలమును కాలియు నిచ్చును. స్త్రీ పురుషులకు అత్యాశ్చర్యకరము అగు జాలో త్యాసములు కలిగించి వాంఛితసౌఖ్యము ననుభూయి బచ్చి సంధునందుంచు పరమపాంశ్రియ యెడియే ఈ రాజోపకమును నేరించిన కృష్ణాశ్చయంబిది. మిక్కిలిబలమును, విద్య కృద్ధిని, యాతననుభూమును, సంకాపసౌక్యిని, ఆయుర్యవృద్ధిని కలిగించుటయొగాక పునశ్చయము నొప్పించును. దమ్మి 1.5 రూ 2.00 వి. పి. ఖర్చు అ. 4.00. (దిన్ 2288 వార్ 714) పి. ఆర్. జనార్దనం నాయుడు, ఒంగోలు, (గుంటూరు జిల్లా)

ఇంద్రజాల మహేంద్రజాలము

ఈ అపూర్వ గ్రంథములో జర్మనీ గారడి, యాగవృద్ధి, నాస్తలాభము, ఇంగ్లీషు ఇంతకాలము, మంత్రకాష్టము, భూరవైద్యము, యాత్రికులు, అమెరికావారి చిట్టచేక తనూ నాను వివిధ విశేషవిద్యలు గలవు. ఇంకేగాక మనవృద్ధి మాయమయెటలు, మామిడిచెట్టును పుట్టించుట, తేజముతో నమాధియగుట, కేరెనూలేని కలకాయలకు మామిడించుట, భూమిపై గలములకు గాతొల మునున్ను నిరాధారముగా నిట్లుబ మొదలగు వివిధములు అనేకములున్నవి. ఈ గ్రంథమును చదివిన అర్థకృష్ణముగా నేటికే చేయగలరని న్యాయంబు చెప్పుచున్నాను. దీనివల 4-0-0 రూము. (2112) పి. ఆర్. జనార్దనం నాయుడు, ఒంగోలు, గుంటూరు జిల్లా

(688) ఒంగోలు, గుంటూరు జిల్లా

టి. సి. యన్.		710
పరిమళానంద నన్యము.		
తల దమ్మి 1.5 రూ 0.4-0	వి. పి. చార్జి రూ 0.3-0	
12 దమ్మిలకు రూ 2.8-0	" " 0.2-0	
మేలైన మద్రాసు సాదానన్యము.		
తల 1 కేకు (24 కు) 0.14-0	వి. పి. ఖర్చు 0.5-0	
తల 1 కేకు (120 కు) 8.8-0	వి. పి. ఖర్చు 1.0-0	
టి. సి. నాగలింగప్ప అండు కంపెనీ.		
4 కంగల్లూపిడి, పొట్టుకుపున పొట్టు, మద్రాసు.		

India Equitable Insurance Company.

ఇండియా ఈక్విటబుల్

ఇన్సూరెన్సు కంపెనీ,

పట్టాదారులకు హెచ్చు లాభ

ములను పంచివెట్టు

భీమా కంపెనీ.

ఆంధ్రదేశమున ఏకంట్లు కావలెను.

డాక్టరు ఆచంట - లక్ష్మీవతి,

22112-682] రి.పి. యెమ్.డి.సి.యం.

మేనేజింగ్ డైరెక్టరు, మదరాసు క్రాంతి,

185, మాంబూరీ, కడపరాను.

ఆంధ్రపత్రిక

1920-వ సం॥ జూలై నెల 14-వ తేది.

బుధవారము.

చెన్నరాష్ట్రీయ శాసనసభ

ప్రశ్నోత్తరములు

(9)

నిన్నను గూడిన రాష్ట్రీయ సభ యందలి ప్రశ్నోత్తరములను గమనించినపుడు ప్రశ్నలయందును సుత్తరములందును విచక్షణ గోచర మగుచున్నది. ఇప్పటికిని నితరసాధనముల వలనను సుత్తరమును బడయగల ప్రశ్నలు గలవు. మొదటి భాగమున కవును రెండవభాగమునకు కాదను ప్రత్యుత్తరములును గలవు. ప్రశ్నలప్రయోజనము కార్యనిర్వాహకాధికారులు నిర్వహించుచున్న వ్యవహారములందలి సాధక శాధకములను లోకమునకు వ్యక్తము చేయుటయై యున్నది. సభ్యులు కొంతవర కీ మార్గము నవలంబించు చున్నారు. ప్రశ్నలందు విశేషభాగము స్థానికములు. ఆయా ప్రాంతముల ప్రతినిధులును సంఘముల ప్రతినిధులును ప్రాంతవిషయములను సంఘవిషయములను ప్రశ్నించిరి. ప్రశ్నలందు వేతనముల వృద్ధినిగురించి ప్రశ్నలు విశేషముగలవు. స్కూలుమాస్టరులు కాపీయిస్తులు, స్కూలు ఇన్స్పెక్టరులు, విద్యా వ్యాయశాఖోద్యోగిగ్రంథులు, గ్రామోద్యోగిగ్రంథులు మొదలగువారి జీతములను వృద్ధిచేయుటను గురించి సభ్యు లడిగిన ప్రశ్నలకు విషయములు విచారణయందున్న వని చెప్పిన ప్రత్యుత్తరములు సంతృప్తికరము గాదు. విపరీతముగ ధరలు పెరిగి జీవయాత్ర దుర్భరమగుచున్న కాలము నందు చిన్న యద్యోగిగ్రంథులకు వెంటనే ప్రతీకారమును గలిగించుట యవసరము. ఆహారపదార్థముల ధరలను తగ్గించుటకు గాని ప్రజల కష్టములను తగ్గించుటకు గాని ప్రభుత్వము వారేమియును జేయ దలపెట్టలేదని శా. వెంకటపతిరాజు గారి ప్రశ్నకు చెలిపిన ప్రత్యుత్తర మీయవసరమును బలపరచుచున్నది. శా. మాధవరాజుగారు గెజెటెడు నాన్లెజెటెడు ఉద్యోగిగ్రంథుల విషయమై వేసిన ప్రశ్నయును దానికి సమాధానమును నీ విషయమునకు మంచి వ్యాఖ్యానముగ నున్నది. చెన్నరాష్ట్రమునందు రూ 5 నుండి రూ 20 వరకు జీతముగలవారికి 100 కి 50 చొప్పున రూ 25 గలవారికి 40 చొప్పునను సహాయము చేయుట పంజాబు బీహారు రాష్ట్రములందు చేసిన సహాయముకంటె నధికమైనను బొంబయి సంయుక్త రాష్ట్రములందలి సహాయముకంటెను తక్కువగ నున్నది. రూ 50 మొదలు రూ 100 లు జీతములు గలవారికి జేసిన సహాయ మన్ని రాష్ట్రములందు జేసిన సహాయముకంటెను తక్కువగనున్నది. రూ 100 నుండి రూ 300 ల వరకు జీతములు గలవారికితరరాష్ట్రములందు 100 కి 15 నుండి 25 లకు వృద్ధిచేసినపుడు చెన్నరాష్ట్రమునం దేమియును చేయక పోవుట యసంతృప్తిని గలుగజేయుటయందు వింతయుండదు. గెజెటెడు ఉద్యోగిగ్రంథుల జీతములు పూర్వము రూ 67,10,000 లు గలవి ఇప్పుడు రూ 82,81,000 లకు పెంచబడినవి. నెలకు వేలు జీతములుగలవారి జీతములు వృద్ధిచేయబడినపుడు వందలు పదులుగల వారి జీతములను వృద్ధి

చేయుటయందు గల న్యాయమును సవసరమును వేరుగ వ్యాఖ్యానముచేయుట యవసరము. గ్రామోద్యోగిగ్రంథుల జీతముల విషయమై అహ్మదు తంబి మరక్కయారుగారు వేసిన ప్రశ్నలకు ప్రభుత్వముసగిన సమాధానము విచిత్రముగ నున్నది. “బొత్తుగ జీతములు వృద్ధిచేయని గ్రామోద్యోగిగ్రంథులందు విశేషముగ సంతృప్తియుండవచ్చు నని ప్రభుత్వము తలచుచున్నను జీతములు హెచ్చు చేయబడిన కరణములం దసంతృప్తి గలదని నమ్ముటకు గారణములు లేవు” అని కరణముల జీతములను గురించియును నితర గ్రామోద్యోగిగ్రంథుల జీతములను గురించియును నిచ్చిన సమాధానము యథార్థ స్థితిని చెలుపుట లేదు. గ్రామోద్యోగిగ్రంథులం దసంతృప్తి గల దనియును కరణముల జీతములవలె నితరుల జీతములను వృద్ధి చేయుటయును కరణముల జీతములను మఱికొంత వృద్ధిచేయుటయును సవసర మని ప్రభుత్వము వెంటనే గ్రహించుటయును ప్రతీకారమును గల్పించుటయును సవసరము. రైలు ప్రయాణికుల భోజనసదుపాయములను గురించి శా. నరసింహరాజుగారు అహ్మదు తంబి మరక్కయారుగారు వేసిన ప్రశ్నలకు రైలు మార్గ నిర్వాహకులును ప్రభుత్వమువారును నొసగిన సమాధానము సముచితము గాదు. రైలుమీదను తరుచుగ బ్రయాణము చేసెడి వారి కీ విషయము చెలిసియున్నది. ఆరోగ్యము, గూడూరు, గుంటకల్లు, వాల్తేరు మొదలగు స్థలములందు ఫలహారములను గొనుటకే యెడ ముండదు ఒకరి నొకరు నెట్టుకొని కాఫీ మొదలగు వస్తువులను గొనుటకు బ్రయత్నించుదురు. భోజనముచేయుటకు కూర్చుండుటకు స్థల ముండదు. భోజనసదుపాయ మున్నపుడు పూటకు 0-12-0 ల నిచ్చెడివారనేకులు పయనము చేయుచుందురు. ఇండియను నుపహార స్థలములందు వీలులేకను యూరపియను నుపహార స్థలములందు అన్నము కూరకు రూ 1-8-0 ల నిచ్చెడి హిందూ ప్రయాణికులు గలరు. రెండవ తరగతి బండ్లయందు సగముమంది భారతీయులుందురు. మూవడ తరగతివా రందరును భారతీయులే. ఇంతమంది ప్రయాణికులకు ఉపహార స్థలమునందు 16 చదరపు గజములస్థల ముండును. యూరపియను నుపహారస్థలములకును హిందూ నుపహారస్థలములకును వైశాల్యము నందును నేర్పాటులందును స్వర్గలోకమునకును సరకలోకమునకును గల భేదము గలదు. రైలు మార్గాదాయమునందు విశేషభాగము భారతీయుల వలన వచ్చుచున్నది. రాకపోయినను ప్రయాణికులను గొడ్లమండలను వలె చిన్నగదియందు బిగించకను తగిన ఏర్పాటులను జేయుట ప్రజల యారోగ్యమునకును శారవమునకును సవసరము. మొదటి రెండవ తరగతి ప్రయాణికులకు ప్రత్యేక మైన ఏర్పాటులు నష్టదాయకము లనుట యసంగతము. మూడవ తరగతికే సరియైన ఏర్పాటులు లేనపుడు మొదటి రెండవ తరగతి ఏర్పాటుల లాభనష్టములను నిర్ణయించుట కాధారములు లేవు. ముఖ్యమైన స్టేషనులందు భోజనమునకు మంచిసదుపాయములను స్థలమును నేర్పాటుచేయుట యవసర మని భారతీయ ప్రయాణికులు చిరకాలము నుండియును చేయుచున్న యాందోళన మిప్పుడును నాందోళనముగనే యున్నది. ప్రయోజనము మాత్రము గలుగలేదు. శా. నరసింహయ్యగారు 50,000 రూప్యములకును వైమొత్తములకును ప్రభుత్వము వారు వ్యయము విషయమై చేసిన పునర్నిర్ధారణలను చెలుప మని కోరిన ప్రశ్నకు ప్రభుత్వము ప్రకటించిన లెక్కలు హాశ్వర్యమును గలిగించును.

ఆదాయ వ్యయ నిర్ణయ సమయమునందు నిర్ణయించిన మొత్తము లన్నియును మారి పోయినవి. నిర్ణయించిన వ్యయాంశమునందు సగముమాత్రము వ్యయమునకు నిర్ణయింపబడినది. నిర్ణయించిన 123 లక్షలయందు 60 లక్షలు మాత్రము వ్యయమునకు పునర్నిర్ణయ మేర్పడినది. ఈ లెక్కలు మన ప్రభుత్వ మాదాయ వ్యయ నిర్ణయములందు గనుపటచెడి ఇండ్రజాలమును చెలుపుచున్నవి. శా. ఎమ్. సి. రాజుగారు పంచమాభ్యుదయము విషయమై చేసిన ప్రశ్నలందు విశేషము లేవియును లేవు. ఆంధ్రదేశమునుగురించి సభ్యులు చేసిన ప్రశ్నలందు ఏజెన్సీవిషయము వ్యవసాయ పాఠశాల విషయము నరసింహరాజుగారు ఉన్నతోద్యోగముల విషయమై వేంకటపతి రాజుగారును ప్రాతూరు సీటిపారుదలను గురించియును కృష్ణా గుంటూరు గోదావరి సాగుబడి భూములను గురించి వేంకటప్పయ్యపంతులుగారును చేసిన ప్రశ్నలకు తెలిపిన సమాధానములందు విశేష మేమియును లేదు. వెంకటప్పయ్యగారి యుపప్రశ్నకు సర్ రాజగోపాలాచారిగారి ప్రత్యుత్తరము వారి నిరంకు శాభిమానమును చెలుపుచున్నది. వెంకటప్పయ్యగారు తెలుగు యద్యోగిగ్రంథులసంఖ్యను గనుగొనుటకు తరువుచేయుదురా? యని ప్రశ్నించిరి. రాజగోపాలాచారిగారు తెలుగువారిని నిర్వచనమును జేయమని కోరిరి. వేంకటప్పయ్యపంతులుగారు తెలుగు మాతృభాషగ గలవారు తెలుగు వారని నిర్వచనము చేసిరి నా మాతృభాష అరవము, నా తండ్రి మాతృభాష తెలుగు అని సమాధానమును జెప్పి సభ్యులను నవ్వించి సమాధానమును తప్పించుకొనిరి. తెలుగు మాతృభాషగ గలవారెవరో రాజగోపాలాచార్యులు గారు గనుగొనజాలక పోవుట సంతాపకరము. రాజగోపాలాచార్యుల గారి తండ్రి మాతృభాషకును తల్లి మాతృభాషకును వెంకటప్పయ్యగారి ప్రశ్నకును సంబంధమేమియును లేదు. వెంకటప్పయ్యగారి ప్రశ్న తెలుగు పారంపర్యముగ మాతృభాషగ గలవారిని గురించి వేయబడినది. సర్ పి. రాజగోపాలాచార్యుల గారి వంటి రాజనీతిజ్ఞుల కర్థముగాదు గాని సామాన్యుల కర్థముగనున్నది. అధికారుల బుద్ధికుశలతకు రాజగోపాలాచార్యులగారి ప్రత్యుత్తరము నిదర్శనముగ నున్నది. ప్రతినిధులు వేసిన యితర ప్రశ్నలు సమాధానములు వేరొకచోటను ప్రచురింపబడినది. పాఠక మహాశయులు ప్రత్యుత్తరములందలి సామరస్యమును గ్రహించ గలరు.

అవసర జాతీయ మహాసభ.

నేడు ప్రచురించిన తంతులవలనను సవసర జాతీయ మహాసభ సమావేశము గావలసిన స్థల నిర్దేశమును మోతీలాలు నెహ్రూగారును కలకత్తాయును నిర్ణయించినను కలకత్తాయు బ్రహ్మపురమును నిర్ణయమును సంగకరించినటులు తోచకున్నది. నెహ్రూగారి నిర్ణయము రూఢియైన చక్రవర్తి ఇందుభూషణు గుణాధ్య చరణుగారులు ఇతర నాయకులు దేవాది జమిందారుగారు మొదలగు ప్రముఖులకు నెహ్రూగారికి సిఫారసు చేయుచు జాబులు వ్రాయుట పొసగదు. కలకత్తావారికి విశేషమైన యుత్సాహము లేదని గాని బ్రహ్మపుర వాస్తవ్యులను సంతోష పెట్టుటకు కలకత్తావారిటులుచేసినారనిగాని యూహింపవలసి యున్నది. నియమానుసారముగ కలకత్తావారికి బ్రహ్మపురమువారికి సమావేశస్థలమును

సమర్పించుట కధికార ముండదు. ఈ విషయమును నెహ్రూగారు కాశీయందు కాంగ్రెసు కమిటీ చేసిన తీర్మానము ననుసరించి కలకత్తా యని తిరిగి నిర్ణయించిరి. ఇప్పుడు నెహ్రూగారు బ్రహ్మపుర మిత్తుల ప్రార్థనల వలనను స్థల నిర్ధారణమును తిరిగి చేయవలసిన యెడల కాంగ్రెసు అంగ నిర్మాణము ననుసరించి 19-వ నిబంధన ప్రకారము కాంగ్రెసు కమిటీని స్థల నిర్ధారణమును చేయ మని కోరవలసి యుండును. నెహ్రూగారు తమ స్వంత బాధ్యతమీద నేమియును చేయజాల మనియును కాంగ్రెసుకమిటీని సమావేశముచేసి నిర్ణయించుట కంగీకరించినటులును తెలియుచున్నది. బ్రహ్మపుర మిత్తు లీ విషయమై చూపుచున్న పట్టుదలయును ప్రయాసయును విశద మగుచున్నది. ఇప్పు డితరు లే మార్గము నవలంబించినను కాంగ్రెసు కమిటీ మెంబరులైన యాంధ్రు లందరును కాంగ్రెసుకమిటీ సమావేశమును గోరుచు బ్రహ్మపుర సమావేశము నకు వారి సంపూర్ణసంయుక్త బలమును నొసగ వలసి యుండును. మోతీలాలు నెహ్రూగారును కాలహరణము చేయకను వెంటనే కర్తవ్యమును నిర్ణయించుదు రని నమ్ముచున్నాము.

బోల్షివిక్కుల విజయము
రుష్యాదేశమునకును ప్రపంచము నకు ను శాంతిని గలుగజేయుటకు యూరపురాజ్యములు సోవియటుప్రభుత్వముతో సంధిని జేసికొనుట యవ సరమని వ్యవహారములు విదితము చేయుచున్నవి. అ మె రి కా సోవియటులతో వ్యాపారమును జేయుట కంగీకరించుచున్నది. మోంట్రిలు 60 లక్షల సవరనుల వ్యాపారములకు కంట్రాక్టు చేసినది. ఆంగ్లప్రభుత్వమును వ్యాపారము చేయుట కంగీకరించినది. బోల్షివిక్కులు పోలు లను సంపూర్ణముగ నోడించినటులును పోలులు సంధిని గోరుచున్నటులును తెలియుచున్నది. మిత్ర మండలిపోలులకుసోవియటుప్రభుత్వముతో సంధిని జేసికొనమనిబోధించినటులునుసోవియటులునిస్కారణముగ యుద్ధమునకు దిగిన మిత్రమండలి సహాయమును జేయుట కంగీకరించుచున్నది. బాల్వి విక్కులు పారసీకమునందు బాబాంప్రాంతములందు విజయమును బొందుచున్నారుక్రమియాప్రాంతము నందుసోవియటులుపరాజయము నొందుచున్నారు. లోకమునందు శాంతిని స్థాపించుటకు మిత్రమండలి రాజ్యములు వెంటనే సోవియటు ప్రభుత్వముతో సంధిని జేసికొనుట కేర్పాటులను జేయుట సకల విధముల యవసరమని తోచుచున్నది.

వర్షపతనము:— ఉత్తరహిందూస్థానమునను, మధ్య హిందూస్థానమునను బర్మానున బాయుచున మెట్టవైసవి. నయంత్రరాష్ట్రముల కన్ని చు ను న వర్షము అపరిమితముగ వర్షించినది. లాహర్ బాగ్, బెంగల్, బోటానాపుర్, నయంత్రరాష్ట్రముల కన్నిచును నుధ్య కరకాలయందను, కొంకణి, మలబారులందు వర్షము సాధారణముగా జరిగినది. అస్సాం, ఒరిస్సా, బీహార్, నయంత్రరాష్ట్రముల కూర్పనను, పంజాబుకూర్పనను, గుజరాతు, మధ్య హిందూ స్థానము కన్నిచును, బొంబాయి దక్కను నందను అక్కడక్కడ జరిగినది. అఫ్ఘర్ బర్మా రాజపుత్రస్థానపు కూర్ప భాగము, మైసూరు జడరాను అగ్నేయదిశలందును కొద్దిగా వర్షించినది. విజ్జోయాపాండ్యులు, అక్కాలు 3 అం, మెర్హాయి 1½ అం, తనాయి 2 అం, నట్టాపుంజి 3, కాశీ 3½, అల్లాబాదు 2, బరాచీ 1½, ఆగ్రా, మైసూరు, ముస్సోరి 3, మిరతు, హరీద్, అంధరాదేవ 7, చక్ర, సింహా 2, ధిల్లీ 4, మారతు 1, జహమ్మబాబాదు 4, ఇందూరు, భాంబ్యా జల్మపురా 1½, సెనాయి 3½, హవంగాబాద్, చాందా, పాచేచర్మి, కల్లి కోట 2, మంగుకూరు మెరకరా 4 అంగుళముల వరకు వర్షించినది.

స్వామహానభ.

బొగ్గు వ్యవహారము

పొగ్గు, జూలై 11:— పోవానువార్తా సంఘపు నితీతమును స్వామహానభకు తెలియజేయుటకు తెలుపుచుండెను:— జర్మనులు తరానులబొగ్గుకలను యుద్ధములో కాశనము చేసి యుండుటచే అందరికంటె ముందుగవారుతరానులక యేడాది 180 లక్షలలక్షలవరకును బొగ్గునియ్యవలయును. తరానులకు బొగ్గునియ్యకుండ వారు ఇతరులకు విక్రయించువాడను. అను కొనినచానికంటె యెక్కువయిచ్చిన బొగ్గుకు తరానువారు ఆహారపదార్థముల నిచ్చెదరు. బైస్సులో మిత్రమండలివారిక పంచాయతీ నేర్పరచెదరు. వారియంగీకారమును పొంది జర్మనులు బొగ్గువ్యాపారము జరుపుకోవలయును.

జేరస్థల విచారణ

స్వా, జూలై 10:— శ్యామలు జరిపి, యుద్ధములో ప్రజల హక్కులకు భంగము కలుగకుండ రాజానుటకై ఆంగ్లేయులు జేరస్థలను విచారింపు మని కోరుచున్నారు. రిగ్ గురి చేతలను వారు నిర్ణయించిరి. వారు ప్రజలమైన జేరయను చేసిరి. వారిని శ్యామలుగ విచారణ చేసినయెడల ఇగ్గిపు వారు మరయొకరిని విచారింపవలయు నని కోరెను.

జర్మనుల యెత్తులు

అధికార లిట్టు ప్రకటించిరి:— బొగ్గు వ్యవహారములో నిదివరకు అనుకొనినట్లు జర్మను ప్రతినిధి చాన్ డ్రెయన్సుగారు వారు నిర్ణయించిన యేర్పాటులను తెలుపుటకు వెళుకొని చేసిరి. జర్మనులకుండిన బొగ్గుతో మూడవవంతునకు మించి జర్మనులు బొగ్గు వర్షము చేయ వల యు వని కోరినట్లు వారికెక్కడై తెలియ వచ్చెనని తెలిపిరి. వారి వలన వారి కవసరమయిన బొగ్గులో మాటికి 60 మొదలు 40 వంతు వరకు తగ్గిపోవును జర్మను ఇట్లుగాక మరయొకవిధముగ యేర్పాటులను నిర్ణయించుకొనవచ్చి. మిలిటరానుగారికి అత్యుత్తము కలిగెను. ఆంగ్లేయిని తెలిసికొని రాజబాదులు సౌఖ్య దించి మరువాడు జర్మను లేపునచుకొని యేర్పాటులను మూచించెదమనిరి. 288 వ నిబంధనను మార్పుజలచుకొలెదని మిలిరాండుగారు నడిపిరి. సంధి నియమములను సహేతుకముగ ను, విశాలదృష్టితోన యూహించి పనిచేయటకు మిత్రమండలి వారు సంకల్పించుకొనిరి. అప్పుడు జర్మనులు తామిదివరకు నిర్ణయించుకొనిన యేర్పాటులను తెలిపిరి.

వారి యేర్పాటులు

జూలై 12:—జర్మనుల సామర్థ్యమును చూపియే నిర్ణయమునైనను యేర్పరచవలయు నని ఆంగ్లేయో కలను. ఎంతయెంతబొగ్గు నెప్పుడెప్పు డియ్యవలయునో యుద్ధయులలోను సమర్థులుజేరి నిర్ణయించవలయును. క్లర్కలో బొగ్గుకు చెల్లించుటని మిత్రమండలివారు కోరిరి. ఆంగ్లేయరకు జర్మనులు వృత్తి సంఘముల నేర్పరచెదరు. వారు క్రతువుతోకలిసి నని చేయుదురు. ఎంతబొగ్గు కలదో వారు తెలియవలవలయును. నరతును ఓత్పరికర పెట్టుకొనుటకై మిత్రమండలివారు ప్రత్యేకముగ కొందరిని నియమించుకొనవలయునని వారు కోరిరి.

యుద్ధకాలములో భ్యంతమైన ప్రాంతములను తిరిగి బాగుజేయుటకై వావావారియసంఘముల నేర్పరచుట వారందరక కలిసి చేసచేయవలవలయును. వారు కర్మకుల నేర్పరచవలయును. క్లర్కసాయము, రైలువేలు మున్నగు యేర్పాటులు చేయవలయును నదిపోయిన యుద్ధము కట్టించవలయును. సంఘమువారు కల్కటాక్తులను నిలిపించవలయును. జర్మనులు కూడ వచ్చెదరు. వారు నిరంకుశముగ పనిచేయవలెదరు. లాభము తక్కువగాకుండ వారుచూచుకోవలయును. ఈయేర్పాటుల కంగీకరించినయెడల వివిధ రాజ్యముల క్రతినిధులను భ్యంతమైన ప్రాంతముల క్రతినిధులను వెంటనేగూడి క్లర్కహరమును సౌకర్యముకొని కార్యనిధానము నిర్ణయించుకో వలయును.

రుష్యా పోలండు యుద్ధము

పోలండువారు సంధినికోరుట.

స్వా, జూలై 10:— పోలండు క్రతుత్వమువారు రుష్యాలో సంధినిజేసికొనుట కిష్టముగ నున్నారని వారు స్వాలోని తమ క్రతినిధులకు తెలియపరచిరి. స్వయంనిర్ణ యాధికార భర్తము ననుసరించినారు సంధిచేసికొందురు. పోలండు మంత్రి మైకాధికారులతో నేను మార్పులు పాటగారు సంక్రమించిరి.

వైమానిక ప్రపంగము.

లండను, జూలై 9:— వివిధదేశముల వైమానిక ప్రపంగము వారంభించుచు అందను డగ్గి క్రతువుగారు జర్మనీ చాల యెక్కువ విమానములు నిర్మించుచున్నదను మాటను విని హాస బోలవని చెప్పిరి. సరకు చాలయంది మనుజులే క్రతి నిధులు వచ్చుటవలన తలనడకేయులు వైమానిక విమానములు అం తెంతక్రద్దగలిగియున్నారో ఆసంగతి విదితమగుచున్నదని జవరలు వైస్సగారు చెప్పిరి. వైస్సగారు ప్రస్తుతము వివిలు ఏరి యేమను కల్కటాక్తుల జవరలుగ నున్నది. (రిటిఫికేషన్) ముంతయన నమాద్రావ్యముయిన దగుటవలన ఆకాశ నియామములు, జలనియామములను చాల విశేషముగ నుండవలయునని యతడు చెప్పెను. 1919 వ సంవత్సరము అగష్టు 26 వ తేదీని వివిధదేశములకు విమానములు పోవచ్చు నని చెప్పిన వెంటనే అందను స్వామివైమానికమార్గ మెట్లు వెలకొల్పు బడెకో ఆ సంగతిని తెలిపి అప్పటినుండి వైమానిక క్రయాణము తెంత క్లర్కగారిని చావ్వికనో వాత వివరించిరి.

వీనా అంతరికలహములు

పీకింగు, జూలై 10:— పీకింగు నందలి నీటి యేమియు బాగులేదు. రాజకీయకలహములు విషమస్థితికివచ్చిరి. ఇష్టికక్షావాదుడు చాన్గొలిడుగారు మూడ్డేజున కంగిరి. రెండు వైజ్యములనెదు పీకింగుమీదికంటెను. ఆయాప్రభుత్వ వాయువము మార్పులుయొచ్చివచ్చి అమెరిక దొర ఉత్తరాది నేనానిన వం దింత గోరుటవలన ఈ విషమస్థితి సంభవించినది. ఆ యుత్తరాది నేనాని కొన్ని రాజకీయసంబంధములను కారణములవలన ఉత్తరాది వైజ్యములు దక్షిణాది వైజ్యములతో పోరాడు నపుడు తన వైజ్యములను వెడలకు దురలించెను.

దక్షిణాఫ్రికాస్థితి:— సి. యాఫ్. ఆంధ్రాగిగుగారు 12 వ తేదీని బొంబాయివచ్చి, కొన్ని విషయములను తెలియజేసిరి. (రిటిఫికేషన్) ఆఫ్రికాను కాయా బాలావారికి ఒడదీయట విషయమునకు సంబంధించిన వార్తలను గురించి కని యారక్షులు రాజ్యముగ నుండుట మిక్కిలి ప్రాచుభ్యము. ఎందుకల్ల ననగా కనియూ జేదీయైన కీలోవ్స్థితియు గలదై అవల్యాండు అయినందున కనియూను క్రత్యేకముగా నుంచకలెనని యూరపీయములు చెప్పుటకు సిద్ధముగా యున్నారని ఆయన చెప్పెను. మరియు దక్షిణాఫ్రికాలోని హిందూవులు స్థిరాస్థితి ఆస్తిని సంపాదించు హక్కులు గలిగియుండవలె నను సంక్రతి క్రొందికొద్దులో అతజయము పొందినను వైస్సగారు ఆంగ్లే కరించినయెడల అందువలన (ట్రాన్సువాలు పరిస్థితులు చక్కలగుట కుదిరవనియు, హిందూజాతముండి నలకపోయినవారు నెలూలునుండితిరిగివచ్చు సంధ్యమున చేయబడిన ఇన్వెస్టెంట్పోర్టులోని సికార్సలేమియు తీవ్రముగా లేవనియు, యుక్తవైస ఉత్పాదనలు చేయబడినయెడల నిర్బంధయుతమైన విషయములు తొలగించుటకు వాటిని పరిశీలించకలెననియు ఇండియన్ రిటర్ కాననము 6 వ కేక్షన ప్రకారము హిందూసంఘము వలన యంతరంగ నిర్బంధములు అనుభవించవలెదలె ననియు, ఇండియన్ రాజకీయ భారకజేక మాతివాండ్లు మార్గచుక్కుమున మోసము చేయబడుటయే యిప్పుడు అచ్చట నున్న కష్టములలో కల్ల మొకటి ననియు, వాచాపు 4000 కేల ముడి భారతీయులు శుభమైన మారితని మార్తము చేసెదమను మరతులవై చెనకుతోటల కంపెనీలకు పోయి రనియు ఆంగ్లేయనుగారు చెప్పిరి.

అతినితరము:— గులబారుయెడలములో కర్మచుతి నిస్తారముగ జరిగి వరదలు వచ్చినవి. వరదలవలన చక్కగా పెరుగుచున్న పరివేలునాశనమైనది క్రజలు నిరతిమిగ్గుచును లనేకములు కిధిలమైనవి. చాలాప్రదేశములందు పెద్దపెద్ద కొద్దు, రహదారులు తెగిపోయినవి. అచ్చటి క్రజలు వరదల మీద యంతరప్రదేశములకు పోవుచున్నది. ఇంతట అధికవర్షాపార మాగిపోయి జనులకు శుభము గలుగుగాక యని జేపుట ప్రార్థించుచున్నాడు.

తెన్నమరరాజాగారి ఆశయ:— ఇటీవల ఆస్ట్రేలియాలో సంభవించిన రైల్వేప్రమాదమునుండి తెన్నమరరాజాగారు తప్పించుకొని పొగిగరక్షులు జేసుకొననందుకు లాహోరు క్రస్టియన్ చర్చివారు భగవంతుని ప్రార్థించుచు వందనము అర్పించిరి. రివరెండు వారములగాను ప్రార్థనలందును ఆవదకుండి అధ్యురముగను, యుక్తియుక్తముగను తప్పించుకొనిన యువరాజాగారిని మురించుచు తరానుయద్ధభూమిని అప్పీరయముగ క్రవర్తించిన యువరాజాగారి వైర్యమునకు అచ్చురకుడును వారిని అభినందించిరి.

(66) నిమ్మకాయల అభివృద్ధికి పాడికల గా రొస
చక ప్రివివరములును ప్రవర్తనలనాక ప్రకటించెదరా?

కాని వేంకటపతిరాజు గారు వంశానుసారము నియమము
కాలము 5 సం॥ల నుండి 8 సం॥లకు తక్కినవారే. కాని చివ్వి
సతతము నిరాకరింతుడనీనది.

కానవనములకు తరచుకాక సర్ రాజగోపాలాచార్యుల వారు సమరణముతో సంగీతంపలవడే వట్టణనిర్మాణవట్టణ కానవనములను నడపాడించిరి. సభవారిచే సర్ రాజగోపాలాచార్యులవారి యంతరంగమున ఆహ్వానించబడినది.

స్థానికసంఘముల చట్టము

సభలో ప్రవేశపెట్టబడుట

దివానుబాదరు సర్ పి. రాజగోపాలాచార్యులుగారు స్థానికసంఘముల చట్టమును కానవనసభలో ప్రవేశపెట్టి చట్టము యొక్క చట్టాధికారములను సభవారికి చదివి వినిపించిరి. ఈ చట్టము అయిన సంవత్సరముల క్రిందకు తయారయినదని దీనియే, ప్రస్తుత పరిస్థితుల కిది సరిపోయినదని దీనిలో కావలసిన సమరణములను చేసికొనుటకు అవధికార సభ్యులకు తగిన అవకాశముల నిచ్చుచున్నామనియు, ఈచట్టము చాలాదట్టము స్థానికసంఘముల పాలనను అవధికారసభ్యులచే నిచ్చుచున్నదనియు, ఇక చూచుచు రివిన్యూ ఆర్డీ గురించి, అధికార సభ్యులకు నుండదనియు, గామీయాధికారులైనచో స్థానిక సంఘములకు సభ్యులకు నుండదు కర్తవ్యము, రివిన్యూ అధికారులకు స్థానికసంఘములలో గల అధికారులను తీసివేయబడినదనియు, స్థానికసంఘముల ఆదాయ వ్యయ కట్టికలను నిర్ణయించుటకు ఈ చట్టము వారికి సర్వాధికారము తిచ్చుచున్నదనియు, క్రొత్తక్రొత్త పన్నులను సైతము స్థానిక సంఘముల వారు చేసికొన వచ్చుననియు స్థానిక సంఘములకు పాలనా విషయమున ప్రార్థనముకన్న ఎక్కువ అధికారము లియబడినదనియు, అలాగే విషయమున స్థానికసంఘములవారి సర్వోత్తమ పరిచేయటము అవకాశము లియబడినదనియు, యూనియనులకు సైతము ప్రార్థనముకన్న యెక్కువ అధికారము లియబడినదనియు, ఇదియు స్థానిక సంఘములకు ఎక్కువ అధికారములు కావలయునని అధికారసభ్యులు తమకు గల అనుభవము ప్రకారము చట్టమున తగిన మార్పులు చేయవలయుననియు, చట్టము నాలోచించుటకు నియమించబడు సెలవు కమిటీలో, రామ, అద్వైతేలు జనరలు, సర్వకు జనరలు మొదలగు అధికార ప్రతినిధులకు నుండి సభ్యులకు తగిన సలహా నిచ్చుచుండగల మనియు నుడిచిరి.

అద్వైతేలు జనరలుగారు సర్ రాజగోపాలాచార్యులుగారి యంతరంగమున బలపరచిరి.

గా. వి. వి. సరసింహయ్యగారు కోరికచే చట్టము విషయము మరల వారు ఆలోచించుటకు సభాధ్యక్షులకు గల క్షమగా రామిండి సభసంకల్పితో ముగించిరి. మరల రేపు 11 గంటలకు సభ సమావేశ మగును.

రెండవదినపర్య

స్థానికసంఘముల చట్టము ప్రవేశపెట్టబడుట.

సరసింహయ్యగారి తీర్మానము.

పెద్దతూరి కాననిర్మాణసభ మరల సే మదయము 11 గంటలకు సేతుల మండలమున సమావేశమైనది. విల్లింగ్డను ప్రభువుగారు సభాధ్యక్షురవనిపించిరి.

మానసియులగు వి. వి. సరసింహయ్యగారు సభాధ్యక్షులకును ప్రారంభమైన వెంటనే, స్థానికసంఘముల చట్టము చట్ట ప్రకాశిప్రాయము తెలియచుటకు తగిన అవకాశము చేకూర్చి యిది చట్టమున గల మార్పులను తెలియచుటకు అర్హులగుచున్నది, ప్రస్తుతము ఈచట్టమును ప్రవేశపెట్టియెడల, ప్రజలు రాజ్యాంగసంస్కరణ లాభము అనుటకు కష్టపరచుచున్నది, చట్టము నివ్వకు ప్రవేశపెట్టుట కలగర మేమియు లేదనియు, ఇక అయిదారు నెలలలో క్రొత్తకానవనసభ నిర్వహణచేయవచ్చుననియు అసభ్యులలో దీనిని ప్రవేశపెట్టిన బాగుగ నుండుననియు, చెప్పిరి. చట్టమును ప్రస్తుతము ప్రవేశపెట్టకుండ ఆపుదల చేసిన యెడల రాబోవు ఎన్నికలలో ఆభ్యర్థులు తమ తమ వియోజక కర్తవ్యములకు ఈ చట్టము యొక్క చట్టాధికారములను సేసికొని, వారి కోరికల ప్రకారము ప్రజాశాసనములకు అనుకూలము నుండగల క్రొత్తచట్టమును ప్రవేశపెట్టుటకు నితరులకు నుండగల సరసింహయ్యగారు నుడిచి చట్టము సభలో ప్రవేశపెట్టబడదనియు, క్రొత్త సభను నిర్వహించుటకు ఆపుదల చేయవలయుననియు, అధికార సభ్యులందరూ ప్రభుత్వమువారి కట్టి అభిప్రాయమునే తెలియచట్టవలయుననిరి.

మానసియులగు రామబాదరు వి. కే. రామబాదరుగారు చట్టముమీద మాటలాడుచు, చట్టము చాలా ముఖ్యమైనదనియు, దీని నివ్వడే సభలో ప్రవేశపెట్టి ప్రస్తుతము స్థానికసంఘముల పాలనములో గల అవకాశము తొలగించుట అర్హులగుచు, గా. సరసింహయ్యగారు అభిప్రాయముతో కా మేకరించవలయు మనియు నుడిచిరి.

గా. రామబాదరు కవిభావము విశ్వగారు సైతము చట్టము నివ్వడేసభలో ప్రవేశపెట్టవలయుననిరి.

బహుశంఖ్యకుల అభిప్రాయమును బట్టి గా. సరసింహయ్యగారు స్థానిక సంఘముల చట్టమును ఆననెలల కరకు సభలో ప్రవేశపెట్టబడదని యుద్ధిర్మానము నుడపాడిరి.

గా. కొండా వెంకటప్పయ్య పంతులుగారు తీర్మానమును బలపరచుచు, చట్టము చాలా ముఖ్యమైనదనియు, దీనినియే మన ప్రజాభిప్రాయమును గమనించ గాని కానవనసభలో ప్రవేశపెట్టబడ నుండదని, చట్టము అసంకల్పిత కర్తవ్యము నుండదనియు మాంబుధర్మ వివేదికలో నుడిచిన ప్రకారము స్థానిక స్వతంత్రపాలనమును ప్రజలకు ప్రసాదించుటకు ఈచట్టము తెల్లవిధమును అవకాశము నియతించినది, చట్టము ముఖ్యముగా గ్రామీణుల పాలనమునకు సంబంధించినదనియు, క్రొత్త కానవనసభలో గ్రామముల ప్రతినిధులు రాబోవు చట్టము గావున వారి అనుభవములను బట్టి చట్టమును నుడిచిన బాగుగ నుండుననియు గా. పంతులుగారు నుడిచిరి.

గౌరవనీయులగు పి. కిరరావుగారు గా. సరసింహయ్యగారు తీర్మానమును బలపరచుచు, చట్టము ఆకాభంగకరముగ నున్నదనియు సంస్కరణ నివేదికలో నుడిచిన ప్రకారము ప్రజాపాలనమునకు అవకాశమునిచ్చు ఏర్పాట్లు ఏమియు ఈచట్టమున చేయబడియుండలే దనియు, ఇట్లా తాలూకాలోయే నయితే క్రొత్త అధికారము లేమియు ఈయనద లేదనియు ఇట్టిపరిస్థితులలో సీచట్టమును ప్రస్తుతము కానవనసభలో ప్రవేశపెట్టుట అవసరమేమియో కనుపడలేదనియు నుడిచిరి.

గౌరవనీయులగు జేరదాసుగారు సరసింహయ్యగారి తీర్మానమును వ్యతిరేకముగ మాటలాడుచు క్రొత్తకానవనసభలో చట్టమున కృత్రిమములను మార్పులను చేయగల విధములనుగలగల వ్యాపకము కాదనియు, చట్టమునివ్వడే కానవనసభలో ప్రవేశపెట్టవలయుననిరి. అవసరమైన క్రొత్త కానవనసభలో చట్టమున సమరణము చేయుటకు క్రొత్తకానవనసభలో వానిని చేసికొన వచ్చుననిరి. ప్రస్తుతపు చట్టము అసంకల్పితకరముగ నున్నదనమాట నిజమే. అయినను మనకు నిజమైన అధికారముల నిచ్చుటకు సెలవు కమిటీలోన, తరచుకాక ఈ చట్టమున తగిన సమరణము చేసికొన వచ్చుననియు గా. జేరదాసుగారు నుడిచిరి.

గౌరవనీయులగు మధువరాజుగారు సైతము గా. సరసింహయ్యగారి తీర్మానమును వ్యతిరేకముగ మాటలాడుచు చట్టమును సంకల్పితకరముగ చేయుటకు చాలా అవకాశము గలదనియు, మన అనుభవములను సెలవు కమిటీలో చట్టమును సమరణము చేయుటకు ఉపయోగించవచ్చును.

గౌరవనీయులగు దివానుబాదరు ఎస్. పి. త్యాగరాజుగారు తీర్మానమును వ్యతిరేకముగ మాటలాడుచు, మొత్తముమీదచట్టము కృత్రిమముగ నున్నదనియు, ఇంకను అవసరమని కలంపించిన సమరణములకు చట్టమున చేయుటకు అవకాశము గలదనిరి క్రొత్త కానవనసభలో ఈ విషయము బాగుగ తెలిసినసభ్యులుండుట కష్టపరచుచున్నది కావున ఈ సభలోనే చట్టము నాలోచించిన ప్రయోజనములకు నుండగలదనిరి.

గౌరవనీయులగు రామబాదరు ఎస్. నువ్వారావుగారు తీర్మానమును అంగీకరించ మాడ దని చెప్పి, ఈ చట్టము ఎంతమాత్రము క్రొత్తనుండు స్వాతంత్ర్యమును భంగపరచవలయుననియు, క్రొత్తసభల అధికారులకు కేరెతి గల నిరీక్షలకు నుండగలదనియు నుడిచిరి. ఏవిధముగ చూచినను ఈచట్టమును ప్రస్తుతపు సభలో సంగీకరించిన దాని యంత యోగముల సేమాత్రము కర్తవ్యపరచవలయు, దీని సంగీకరించిన సంకల్పితకరము కానవనసభలో వానిని మనముచేసిన వారమగుచున్నది గా. నువ్వారావుగారు నుడిచిరి.

గౌరవనీయులగు వి. వేంకటపతి రాజుగారు చట్టము కృత్రిమముగ లేదనియు ఆకాభంగకరముగ నున్నదనియు చట్టము అంగీకరించబడినను నిరాకరించబడినను దీనిరకు ప్రజల కట్టి యంతయోగము నుండగలదనియు 80 సంవత్సరములనుండి స్థానిక స్వతంత్రపాలన విషయమును ప్రజలకు గల స్వాతంత్ర్యమును బట్టి చూచిన యెడల, ఈ చట్టము నుడ ముందు సైతము మన కేధమును స్వాతంత్ర్యము లభించుట కష్టపరచుచున్నది, వివేకములలోని చట్టములను చూచినవానికి దీనికి ఎంత తారతమ్యము గలదో తెలియగలదనియు ప్రభుత్వమువారు స్థానికస్వతంత్రపాలనమున తగిన స్వాతంత్ర్యము నిచ్చుచు ఈ చట్టమును మరొకసారి సమరణము చేసి సభలో ప్రవేశపెట్టిన బాగుగ నుండగలదనియు నుడువుచు ప్రభుత్వము చట్టమును మనమెంత మాత్రము అంగీకరించమాడ దనిరి.

గౌరవనీయులగు పి. వి. ఎస్. సరసింహయ్యగారు, కృతక క్రొత్తకానవనసభను నిర్వహించుట వోవుచున్నదనియు అప్పుడు ప్రజాసభ్యుల సేతుల సభలకు వచ్చుట కవకాశము యుండగలదనియు, అప్పుడే ఈ చట్టము నాలోచించుటకు స్థానిక స్వతంత్రపాలనమున తమ అభిప్రాయములను తెలియచుటకు అవకాశము యుండగలదనియు, ఎర త్యాగరాజుగారు క్రొత్త ప్రతినిధులు ఈచట్టమును అభిప్రాయమును తెలియచుటకు తగినవారు కారని చెప్పుటకు విచారణచేయుట తామిందుల కంగీకరించవలయుననియు నుడువుచు గా. సరసింహయ్యగారి తీర్మానము నామోడించిరి.

గా. భానుబాదరు అవమరు తంబి మరక్కయ్యగారు గా. సరసింహయ్యగారి తీర్మానమును సంగీకరించవలయుననియు, చట్టము ప్రస్తుత సభలోనే ఆలోచించి అంగీకరించవలయుననియు చట్టమున అవసరమైన సెలవు కమిటీలో క్రొత్త క్రొత్త సమరణము చేసికొనవచ్చుననియు, నుడిచిరి.

గౌరవనీయులగు అరుమలభాగవతగారు, తీర్మానముమీద మాటలాడుచు క్రొత్తకృత్రిమము తాలూకాలోయేయే అభ్యర్థుల ఎన్నికల విషయమున సేమియు నుండియుండలేదనియు, ఇతరవిషయములలో సైతములను సేమియుండగలదనియు లోకములను నివారించుటకు గాను సెలవు కమిటీలోని తగిన సమరణము చేయవలయుననియు నుడిచిరి.

గౌరవనీయులగు రెడ్డియ్యగారు గా. సరసింహయ్యగారి తీర్మానమును వ్యతిరేకముగ మాటలాడిరి.

దివానుబాదరు ఎస్. రాజగోపాలాచార్యులుగారు, ప్రభుత్వమువారి కక్షయైన మాటలాడుచు, చట్టము కృత్రిమముగ నున్నదా, లేదా అనుచున్నదాను అవధికార సభ్యులచే నిర్వహించు కొనుటకు అవకాశము లియబడినదనియు, సెలవు కమిటీలో సభ్యులు తమ తమ అనుభవములనుబట్టి చట్టముల సమరణము చేసికొన వచ్చుననియు చట్టమును ఆననెలల కాలము ఆలోచించుటకు నిజపుదల చేసినయెడల లాభమేమి యుండగలదో తెలియజేస్తుందని చట్టము సదుద్దేశ్యములలో కానవనసభలో ప్రవేశపెట్టబడినది. అధికారసభ్యులు తమతమ అభిప్రాయములను తెలియచుచు, సెలవు కమిటీలో ఇదియన్నియు ఆలోచించబడి చట్టమున వారి సలహాల ప్రకారము సమరణము చేయబడును. ముందు ఏమి జరుగునో మనకు తెలియదు. అప్పుడు జరుగవలసిన మార్పులు చేసికొనవచ్చును, కాని ప్రస్తుతము ఈచట్టము సంగీకరించుటకు ఎట్టి అభ్యంతరములు గలవో తెలియజేస్తుంది. అధికార సభ్యులు తాము చట్టము నాలోచించుటకు అనుకూలమని చెప్పిన చేయునదనియు లేదని రాజగోపాలాచార్యులుగారు నుడిచిరి.

సరసింహయ్యగారు వెంటనేలేని అధికారసభ్యులు ఈచట్టము నాలోచించుట కనుకలని ఎంతయు చెప్పియుండలేదని.

రాజగోపాలాచార్యులుగారు సరసింహయ్యగారి నూచన సంగీకరించుచు, చట్టము ముఖ్యమైనదనియు, ఇంతకుముందే సభవారు వెండుచట్టములను ఏకగ్రీవముగా సంగీకరించుచున్నారనియు, ఆచట్టముల సెలవు కమిటీల వారు తమ కర్తవ్యమును జనుకడముగ నిర్వహించి యున్నారనియు అనుచున్నామనియు సైతము అధికారసభ్యులకు చట్టములను అనుచున్నామనియు యంతరంగముననున్నను, చట్టములకు అంగీకృతమైనపుడు, అధికారసభ్యులందరూ వానినిసంగీకరించుచున్నారనియు, ఈచట్టమునకు రాబోవు మార్పుల అధికారముల కట్టి నిర్బంధమును గలగలచేయవలయుననియు రాబోవు క్రొత్తసభలో అధికార సభ్యుల అధికారసంఖ్యలకును నుండగలదనియు అప్పుడు అవసరమైన చట్టమును మార్పులు చేసికొన వచ్చుననియు, ముందుముందు స్థానిక స్వతంత్రపాలనము నుండువుక జరుగుటకే ఈ చట్టము ప్రవేశపెట్టబడిన దనియు, ఈ చట్టము విషయమున అధికార సభ్యుల తమ అభిప్రాయములను అవకాశములయందు సమయము గర్హించుకొని కోరిరి.

గా. వి. వి. సరసింహయ్యగారు సర్ రాజగోపాలాచార్యులుగారి యంతరంగమున కట్టి అసంకల్పిత చూపుచు రాజగోపాలాచార్యులుగారు ముఖ్యవిషయములను చర్చించి యుండలేదనియు, అధికార సభ్యులకు చట్టము నాలోచించుటకు అనుకూలమని యెప్పుడును నుడిచియుండలేదనియు, ఈ చట్టము విషయమున ప్రజాభిప్రాయమును గమనించుటగాని కొంతకాలము ఆపుదల చేయకొక తీర్మానము నుడపాడించుచున్నామనియు నుడిచిరి. చట్టమున కొన్ని మంజురించవలయున్నవి చట్టము నివ్వకు ప్రవేశపెట్టుట అంత బాగుగ నుండలేదనియు తీర్మానమునకు వ్యతిరేకముగ మాటలాడినవారు నయితే, ప్రజాభిప్రాయమును చట్టము కట్టి తెలియచుటకు అవకాశము తీసుకొనవలసి చెప్పియుండలేదనియు నుడిచిరి.

సరసింహయ్యగారి తీర్మాన మోడిపోయినందున చట్టము ప్రత్యేకసంఘమువారు యోచించునట్లు ప్రభుత్వమువారు నిర్ణయించిరి. సభ జరుగుచున్నది.

విదేశీయ వార్తలు

(తెలుగు వార్తలు)

చక్రవర్తి పేలస్తీనున కంపిన సందేశము.

లండను, జూలై 11:— శ్రీ చక్రవర్తి పేలస్తీనున కొక సందేశము సంపించి: అందులో వారిట్లు తెలిపిరి. సంరక్షణ కేంద్రమున కియ్యబడిన అధికారులను నిర్వహించుటలో అధికారులు నిష్పక్షపాతముగ ప్రవర్తించెదరు. పేలస్తీనునందలి అన్ని వాటి మరణములనూ స్వస్థములను మన్నించుటకు (విడిచి) ప్రభుత్వము వారు నిశ్చయించుకొనిరి. తేజముయొక్క భావ్యభివృద్ధి యందు వారత్వంత అభిమానమును కనిపించిరి. నిర్మలీకావన ఈ సందేశము జనసమయలో పేలస్తీను నాయకులు కన్పించ బడెను. దక్షిణ పేలస్తీను నాయకుల లండనును సమావేశమయి యుండగా అరటి ప్రాకమనకు నర్ పేర్వర్త కామ్యూని గా రాసం తే క మ న ర్పించిరి. పేలస్తీను పాలకులకు నలహా నిచ్చుమిత్త మొకసలహా సభ నెలకొల్ప బడు నని కామ్యూనిగాడు చెప్పిరి. ఆ సభలో 10 గురు అధికార తరతరభక్తులుండరు. చాలమంది అధికారభక్తులు అందురు. ఇట్టిది అల్లరులలో ప్రతేకము గలిగించుకొనిన బైజీను రా సక్షేప నిర్బంధములు విడుదలమగు రని సర్ పేర్వర్త గారు చెప్పిరి.

చక్రవర్తిగారు తమ సందేశమున నీ క్రింది వాక్యములను గూడ తెలిపిరి.—దేశస్వత్వములను గావించుటకు మిత్రమం ద్రులవారు ప్రేమకరించునట్లు సంరక్షణ భారము నింపిరి. ఇంత కాలము నది అనుభవించిన దుర్భరస్థితిని తొలగించి ఇకముందది శుభముగ నభివృద్ధి పొందు మాన్యుట సరయవలయును. తురుష్క పరిపాలననుండి కప్పించుటలో (విడిచి) ప్రభుత్వములు ఎల్లవీటి సేవని యాధిపత్యమున పేలస్తీనునకు చాల సహాయ మొనరించినది. పేలస్తీను (ప్రజలకు) శుభవిపాలనా ఫలితములు లభించునట్లు చేయుటలో తామును తమ ప్రజలను సాధనభూతులుగ అందురని తామందుల కెంతేయ సంత సించెదరు.

సంరక్షణము నిష్పక్షపాత బుద్ధితో కరిపాలనము నింపించెదరని చెప్పిన వెనుక పేలస్తీనులో వ్యాపకములంద అను నివసించి వాని వారిస్వదేశముగ చేయునట్టి యేర్పాటులు క్రమక్రమమున చేయబడు ననియు, ఆయేర్పాటుల కలన ఎవరి అభివృద్ధి కి గాని, మరల సంబంధ ములను స్వస్థములగునని భంగములనుగ దనియు ప్రకారము చెప్పిరి. సర్ పేర్వర్త కామ్యూనిగా రీ సూక్ష్మములన్నిటిని పూర్వభావ్యముగ వాచరింపి (ప్రతేకపెట్టి) తేజములోని వివిధవాటిమరణముల వారంద రైకమత్వముతో సభివృద్ధి పొందునట్లు చేసెదరని వారి సమ్మతము. శ్రీ వారి సందేశములో కట్టకడకు నిట్లున్నది. “శ్రీ ప్రభుత్వము, మహాదీయులకును, వ్యాపకములకును పరిమరముగ నన్ను మహాదేశమును కరి పాలించుభారము చాల కష్టమైనదిని నేనెలుగుదును, ప్రపంచమున కనేకవిధముల మహాకార మొనరించిన ఈ రాష్ట్ర మెట్టిభివృద్ధి పొందు చుండనో అదంతయు చాల అభిమాన మతో జూచుచుందును.”

నావికులసభ

లండను, జూలై 11:—సమాధులలో నిరుగు ఓడల యందు డెంతవరకు పనిచేయుచుండవలయునో అంతంతములను గూర్చి వ్యాపిన యేర్పాటులన్నిటికి సభ వారనుమతించిరి. భారతనావికులనుగూర్చి చాలతీవ్రమగు చర్చలుగను. హిందూ తేజమందలి తీవ్రస్థితియొ, ఆచారములను చాలిచ్చుములు గ సుండును గావున అవిమయమున వ్రోత్సేపు ఏర్పాటులను గావించవలయు నని భారతభక్తులకరినిధులు కొరిరి. వాని అట్లు చేయుటలను తెల్లవారలో అగ్గయి మనుపాటిగలుగు నని తీర్మాన ప్రతినిధులు వాదించిరి. 14 ఏండ్లకు తక్కువకును కున్నవారిని కనిపొనంపవలదనియు, నావికులకు కొన్ని కా నముల నేర్పరచవలయుననియు, నదులలో తిరుగు ఓడలందు కనిపేయ వారెంత కాలము పనిచేయవలయునో నిర్ణయించవలయు ననియు, ఓడలపావునపుడు నావికులకు నష్టపరిహారము నియమలయుననియు, కనిపేయ నమయమున సుకరించుటకు భిమానిధి నేర్పరచ వలయుననియు చేసిన ఏర్పాటులనుగూడ సభవారంగీకరించిరి.

వీకింగులో సైనిక శాసనమును ప్రకటించుట.

వీకింగు, జూలై 11:— జనరలు పూర్వమెప్పుడుగాక తాను చెప్పినట్లు వివరమున సరిని వందించుటకు బయలు దేరిక తీరదని మార్గాలు ట్యూనులీడ్వగాను తీర్చావించిరి. ఆంధ్రప్రదేశ్ మహారాజు రహదారుల ముఖ్యతగనునాయెద్ద చాల భవముల పుచ్చుకొని సరిహద్దు ప్రదేశములందున్న సైనికులకు లంచమిచ్చి వారు యుద్ధ మొనరింపకుండ చేయుచున్నాడు. వీకింగులో సైనిక శాసనము ప్రకటించబడునట్లున్నది. ముఖ్యపరమార్థములందు యుద్ధము సంభవించునంద జాడమివ్వదనియు, విదేశీయులు ప్రాంతములనుగాని, అస్తు లుగాని ఏమాత్రము ప్రయోగము సంభవించినను నానికంటికిని ప్రభుత్వమువారు పాపభక్తులుగ సంచలములు రనియు వీకింగులోని వివిధ ప్రదేశముల ప్రతినిధులు ప్రభుత్వమువారికి తెలియ బరచిరి.

సర్ జె. సి. బోనుగారి చార్జీలము.

లండను, జూలై 9:—ప్రాధమిక పాట్రిక్ల గడ్డిను గాడు (వానికే నర్ జగితే చంద్రబోనుగారి చార్జీలము) లాంగుమెప్పు కంపెనీవారు చేతు వ్రోగిరి. బ్రిటిష్ రాష్ట్రముల కొత్త కంపెనీలకు భారతీయులు, ఆరకు నేనుగొని విడిమింకముల నివసమును నామాంకరముతో గ్రంథకర్త ఆప్త ప్రకారము చేయించెను. అరకు నామము సా సైటిలో చేయకొనబడిన విషయమును, ప్రాధమిక వాలరు గానిని అరకుని జరిగిన వ్యాపారములలో (తక్కువపాట్రిక్ వేర్తలకిని వెంటదీక్షముగ) ప్రకటించిరి. అవిషయమును వారియందు దుష్పరి. సర్ బోనుగారు కనిపెట్టిన మహావిషయములను గూర్చి జరిగిన చర్చలకు తూర్పు పశ్చిమ ప్రదేశముల కెట్టి అవంత్య ప్రస్తావనయు రాలేదని గ్రంథకర్త ప్రాసెక్యూటర్ నిరంతరప్రతికరణలను, ఎంతటి కష్టముల నైన తలగడచెద మను ఆదర్శములనును ఎంతవిషయము వొందెదయ్యనో అసంగతి నది బాగుగ బోధింపగలను. తిట్టలకును బజులపాధ ము చేడకు కన్నకడగండ్లకు బొంది ఎన్ని కష్టాలకునును బాటకులయినో అసంగతిని భారతీయులకును బాగుగ జ్ఞాతముండుకొనవలయు నని గడ్డినుగాడు చెప్పిరి. సర్. జె. సి. బోనుగారి నెదుర్కొనిన మహాసంఘటనలను మానవుని అంతర్భుక్తిని వివృతించునట్టి విచిత్రము చేయటం కంకనమునను ఉండవలయునో ఎంత దూరాలోచన ఉండవలయునో అసంగతులను బాగుగ బోధించును. భారతీయులకును ఈ మహాసంఘటన జీవితమును వాని ఉత్సాహమునుబొందినవారై తూర్పును భారతీయుల బొందిన మహామానకి శాఖివృద్ధి సాంక వాయములను మరల సంపాదించుకొనుటయే గాక, ఆ తూర్పు భూభాగమున ఆధునిక విధితుల కనుగుణముగ నుండునట్లు చేసి భావికాభ్యుదయమున కెక రెక్కులకు వోడ్చడగలరను విషయ నిర్ధారణయందు తాము ముందంజవేయ గలుగుటకు ప్రయత్నింపవలయును.

జంతుకాత్త మహాసభవారి కొక ఉత్సాహము నిచ్చు నిమిత్తము సర్ జె. సి. బోను గారు నేడు పార్లమెంటు కరిగెదరు.

వెండిధర.

లండను, జూలై 9:—మాంఠేక్య కంపెనీవారి వెండి రిపోర్టులో నిట్లున్నది. వ్యాపార మేమియు లేకపోవుటలను జూడకు మందముగా నున్నది. ధరలను కల్గించువారు మార్గము సరకును కొనుచున్నాడు. అమెరికావారు విడివడుగ విక్రయించినట్లు వారవారు. తూర్పు ప్రదేశముల కొనుక్కిన సూచనలు కన్పించలేదు. సరకు విడివడుగ రావందున ధర మార్గము కొంచెము హెచ్చినది.

క్రమోత్థిను రాకొమరుని మోపురిక

లండను, జూలై 9:— విడిచి వార్తలకు కొక సందేశము సంపుట క్రమోత్థిను రాకొమరు డిట్లు చెప్పెను.—పాశ్చాత్య వాడుక వెంటనే రుమ్మతో వర్తకవ్యాపారముల వారంభించవలయును. “కమ్యూనిజము”ను ప్రతేకపెట్టుట ఎంత కష్టమో ఆ సం గ తి ని త త్త మ తే క ము ల లోని వార్తలకు గ్రహించవలయును. ఒకే కే క వారి స్వాధీనమును వృధాకర్తృప్రభుత్వము నెలకొల్పవలయు నను ప్రయత్నములు విఫలము లయినవి. వార్తలకు స్వస్థములను గూర్చియు, గౌరవమును గూర్చియు విప్రవాద్యములు వ్యాపించినవై భారతములూర్థము నిలచియున్నది. ఇట్టి ప్రయత్నములు విఫలపర్యవర్తించుటకు బొందుటగాక, అవి లభించునంద చేయుటకు చాలతోడ్పడవలెను. విడిచి వార్తలకు విడిచియున్నాములకు చేయకుండ తెలివి గలిగి ప్రవర్తించెదరు వాటి!

పాశ్చాత్యులు బోల్షెవిస్టుల నెదిరించుట.

లండను, జూలై 9:— బోల్షెవిస్టుల కొత్తగా పోరక తీరమున విరుగుచున్న రైతుల పార్టీలను విశేషముగా దేశా రనుకుండి తన క్రింది సమాచారము తెలిపినట్లు కంతించుచున్నాము. బోల్షెవిస్టు తేయే వశలేములలో జరిగి అయ్యు ప్రతేకములలోని వారు నెదిరించుచున్నట్లున్నది. అర్జెంటీని వాసములు 1500 చుంది రెడ్డులను తరిమిరి. ఆ రెడ్డులు 400 చుంది సైనికుల గోల్పోయిరి. సోవియట్ల సైన్యము గాయపడవలను సోవియట్లు ప్రతినిధికిని అంతర్యములమును సంభవించినది తెలియచున్నది.

ప్రతివ్యవహారపు కమిటీ.

లండను, జూలై 8:— మాంఠేక్య సమావేశము క్రమోత్థినుపాపు కమిటీవారిచేత (మేముబోల్షెవిస్టులకు కమిటీవా రొనరించిన కనిని ప్రకటించుచు సమీక లేము చేసిరి. వారి కనిగి కర్ర మెంటువారు సంకల్పించిరిగూడ వాని లోనున్నది (విడిచి) విధుల దుమయ్యగిండు ప్రతి ప్రతి తేజస పను అవి సమీకరణమున పచ్చి చేయబడు ప్రభుత్వము వారను మతించిరి. ఇందులకు సంవర్తరమునకు లక్ష సారర ది యియ్యవలెను. ఇదిగాక అయ్యునెద్దవరకు 50 సార్లకు లోక్త స ప్రతియేమును కొంత విరాళము నియమింప దని పార్లమెంటువారికి తెలుపుటకు వారంగీకరించిరి.

పోలంకు యువ్యాదేశములు

తాత్కాలికసంధి

స్వా. జూలై 11:—తూర్పు గూరి ట్టులలోనున్న పోలంకులో తాత్కాలిక సంధి నింపించుకొనవలసిందని సోవియట్లు ప్రభుత్వమువారికి బోధించెను. వారాలోకము నిరాకరించు నెడల పోలంకు (విడిచి) వారు సహాయ మొనరింపవలెను చేయబడెను లాడును వార్త గాక తీర్మానించిరి.

వాస్కా, జూలై 11:— మొదటిలో బాకీనెన రిక్రూటింగు ప్రయత్నములను కి అత్యుచుంది ముందేయవలెను నమనాడి.

ఇంగ్లీషు తపాలా ట్టులను విమోచములపై బంధుట

లండను, జూలై 10:— పోలంకు చీట్టుగల మెయిలు కట్టులు రెండు విమోచములవ్వరా పార్టీలకు కంపెనీ. అవి రెయిలువార్డులను మార్చుకొనునంతవరకును, అవి నది ఇండియను మెయిలు బోయింకంపెట్టు ఏర్పాటులగును. కల్యాణములను నిలచిపోవు తపాలాకట్టులను ప్రమాదక మాన్యము మార్చుకొనునట్లు బంధులకు తగిన యేర్పాటులను చేయవలయు నని పోట్టు అభీనువా లాలోచించుచున్నాడు.

తురుష్క వాతీయవాదుల యాక్షేపణ.

లండను, జూలై 9:—ఇస్మిత్ తో తురుష్క వాతీయ వాదులు తిరిగి పోరాడుటలేదు. ముదల ఫానికావారు తేగు ఆల్ ఫాద్ పాపా పోర్టులను వాతీయవాదుల ముఖ్య సంఘములకు ఉద్దేశములకు విరద్ధముగ పోరాడును జరిగెను. యుద్ధములో పట్టుకొనిన భారతీయ ప్రైడిని విడుదల చేయుట కొరవ్వకొనినారు.

నావికులసభ

లండను, జూలై 11:—కొనానకు రిగంటలచొప్పున, వారమునకు 48 గంటలచొప్పునకు పనిచేయవలయుననుచు వానికుల సభ వారి కొక తీర్మానమును చేసిరి. 48 గురు సభ్యులు తీర్మానమున కనుమలముగను, 26 సభ్యులు ప్రతిపాటులముగను ఓట్లుచ్చిరి. (విడిచి) గర్వ మెంటు ప్రతినిధులు వ్యతిరేకముగను, తనదావా రనుమలముగను ఓట్లు నిచ్చిరి. ఓట్లకు గలించుటకు యందుగనే భారతీయులు వధకు విరద్ధపెట్టిరి. తీర్మానము తెన్నుకమంది ఆమోదించినను అది అయ్యులోనికీ మహాకట్టి పీటలేదు. మామకుతులలో రెండువంతుల మంది అంగీకరించినట్లు జరిగియుండును.

ఫిషరు ప్రభువుగారి మరణము.

లండను, జూలై 10:—ఫిషరు ప్రభువు గారు మరణించిరి.

గ్యానుపనివారి సమ్మెకట్టు

లండను, జూలై 11:— బ్రిటన్, సెప్టెంబర్ మెయ్యుకు లలోని గ్యానుపనివారుగూడ సమ్మెకట్టిరి. మాంఠేక్యలో ను మారు 250 వేల మంది పనివారును సమ్మె కట్టినట్లు ముందు తెలిసి.

WORLD'S NEWS.

(Reuter's Agency.)

The Spa Conference. The Coal Question. French Right to Priority.

PARIS, July 11.

The Havas Agency's correspondent at Spa states that the Allied demands with regard to coal, provides that Germany shall recognise the French right to priority in coal deliveries and that France shall receive eighteen million tons yearly as reparation for the destruction of her mines. Before selling coal to the neutrals, Germany will have to meet the needs of France who agrees to pay in foodstuffs for coal exceeding the quantity stipulated. The German coalings in coal will require the approval of the commission of control which will be established in Berlin.

War Criminals.

No Desire to Multiply Cases.

It is learned from an authoritative British source that Britain's only desire in the matter of war criminals is to establish principles of justice and to uphold international rights in civilised warfare. Forty-five names have been selected as especially bad *prima facie* cases and it is declared that if the latter are properly tried, thereby establishing the principle prescribed, there will be no desire on the part of the Allies to multiply cases.

How German Plans were Handed in.

A communiqué issued this afternoon shows that in connection with the solution of coal question, Herr Simons displayed reluctance to submit the German reparation plans as previously arranged. He said he had just learned that coal deliveries demanded exceeded double Germany's economic possibilities and amounted to one third of her output. That would reduce the coefficient of satisfaction for her needs from sixty to forty per cent while German plans had been prepared on other basis. After M. Millerand has expressed surprise at the delegation's new standpoint the latter conferred and on resuming, Herr Simons declared that as the final decision as regards deliveries was not being taken until the following day, when experts would report, the delegation would submit plans, it had already prepared. M. Millerand replying to the remark regarding the objects of the Spa Conference said there could be no question of modifying Article 23 of the treaty, but the Allies had decided at San Remo that the treaty should be reasonably and liberally construed. Germans then handed in their plans.

Text of German Plan.

The text of the German plan regarding reparation is a lengthy document. It begins by declaring that any arrangement must take into account the economic and financial capacity of Germany and the international economic sources of supply must be regained. It proposes that experts of both the parties shall meet as soon as possible to fix the instalments in accordance with Germany's capacity. In order to ensure quick deliveries of material, demanded by the Allies, Germany is creating Trade Associations which will act in co-operation with Government and will be obliged to furnish specified quota of materials. It recommends that each of the Allies shall form an organisation to control deliveries.

Devastated Regions.

Regarding reconstitution of devastated region's Germany proposes that work shall be undertaken under a great International Colonisation Scheme including the formation of an International Syndicate of contractors, participation in which shall be open to all states which shall clean up the devastated areas, reconstruct industry agriculture, railways etcetera and erect new homes. The Syndicate shall be empowered to, invite contractors and workmen of the Allied and the Associated powers and Germany to take part in this work which will be carried out on business, not bureaucratic, lines and without under-profits. If the scheme is adopted in principle, the Conference of Representatives of the Governments of countries wishing to participate, and representatives of the population of the devastated regions should be held immediately to consider the practical execution of the scheme.

Allies Proposal to the Soviet Government.

After hearing the Polish Premier Grasski. The Allies proposed the Soviet Government to conclude an armistice with Poland on condition that Poles retired within their legitimate boundaries. Armistice is to be followed by a Peace Conference of all the border states. If Soviet refused or attacked the Poles within the latter's borders, the Allies would support the Poles to the fullest degree.

Allies Reply to Ottoman Emperor's Note Settled.

To be Presented on July 17th.

Conference this morning discussed the Turkish treaty. Allies reply to the Ottoman Emperor's note was finally settled. Turks will be required to sign the treaty as drafted with unimportant modifications. Note will be presented to Turks on July 17th, when both notes will be published in Paris, and London.

A Breze in the Conference.

Stinnes Incident.

This morning's sitting of the Conference was stormy owing to the truculent attitude of Stinnes. Stinnes declared that he was speaking not as matter of courtesy but of right. He threatened that if Allies demands were not moderated, mines would probably refuse to work at the task of supplying coal to the Allies. German coal owners had therefore decided that they were unable to carry out Allies decision. He endeavoured to counter act the unfavourable impression caused by Stinnes incident. He promised that German miners would do their utmost to carry out Allied demands. Millerand emphasised that Allies intended to treat Germany loyally and liberally. There was no thought of chastisement. Allies were determined to help

Germany provided she executed the provisions of the Treaty. After the sitting Fehrensbach and Simons apologised to the President for Stinnes conduct.

Lloyd George III Curzon Attends Spa Conference.

Lloyd George is suffering from chill and was replaced at Spa Conference yesterday by Curzon.

ENGLAND

King's Message to Palestine. Absolute Impartiality Assured.

LONDON, July 11.

H. M. the King has sent a message to Palestine in which His Majesty gives the assurance that the duties of the Mandatory power will be carried out with absolute impartiality and that the British Government is determined to respect the rights of every race and creed in Palestine in future, stating also that the future development of the country will be watched with deep interest. The message was delivered yesterday in Jerusalem to an imposing assemblage of notables of Southern Palestine by Sir Herbert Samuel, High Commissioner, who also announced the creation of an Advisory Council consisting mainly of Government officials but including ten non-official members drawn from the various sections of the people. Sir Herbert also announced amnesty for persons taken into custody in recent disturbances and for political prisoners.

A Sacred Trust.

In the course of His message to Palestine H. M. the King recalls that the Allies have entrusted to Britain the mandate to watch over the interests of the country and to ensure to it peaceful and prosperous development which has so long been denied to it. His Majesty recalls with pride the large part the British troops, under General Allenby, played in freeing Palestine from the Turkish rule, and declares that he will indeed rejoice if he and his people can also be instruments in bringing within reach of the inhabitants of Palestine the blessing of a wise and liberal administration. After announcing that the duties of the Mandatory power will be carried out with absolute impartiality, the message continues that measures for the gradual establishment of a National Home of the Jewish people in Palestine will in no way affect the civil or religious rights or dominion prosperity of the general population. His Majesty is confident that Sir Herbert Samuel will carry out these principles wholeheartedly and effectively and endeavour to promote by every means possible the welfare and unity of all classes and sections. The message concluded: "I realise profoundly the solemnity of the trust involved in the government of a country which is sacred alike to the Christian, the Mohammedan and the Jew, and shall watch, with deep interest and warm sympathy the future progress and development of the State history, which has been of such tremendous import to the world."

Seamen's Conference.

Animated Discussion on Lascars.

LONDON, July 11.

GENOA.—The Seamen's Conference has adopted all the articles of the convention relating to hours of work at sea. There was an animated discussion with reference to the Indian seamen. The Indian Government delegates claimed special treatment for them on ground of differences in climate habits and customs. Other delegates urged that such a course would involve unfair competition with white seamen unless the employment of Indians was confined to Indian trade. Other drafts adopted dealt with the prohibition of employment of children under fourteen, the establishment of the National seamen's code, the limitation of working hours in inland navigation the Seamen's compensation in case of loss of vessels and unemployment insurance.

Registration of New Companies. Record Figures.

LONDON, July 12.

During the first six months of 1920, 6415 new companies were registered with a capital of 448738000 sterling, surpassing the record reached in the second half of 1919 when registrations numbered 5414 with a capital of 252734000 sterling; New textile companies number 653 with a capital of 116 millions.

The Chancellor of Exchequer.

LONDON, July 11.

It is pretty certain that Mr. Chamberlain will resign after the passing of the Finance Act, since now he does not possess the City's confidence.—(Madras Times.)

Sir L. Sanderson.

LONDON, July 11.

Lady Sanderson is better. Sir Lancelot Sanderson returns in October.—(Madras Times.)

Tea in London.

LONDON, July 11.

The Conference of the Ministry of Shipping meets next Wednesday to discuss the congestion of the Port of London particularly as regards tea. It is officially stated that on the 1st July 315 thousand packages of tea were still requiring bonded space in London, while 316 thousand are now lying at outport, whither they were diverted, trying to get back to the Thames, thus creating a grave problem. Meantime the trade can solely be saved by the renewal of the trade with Germany and Russia. The working classes here decline to buy cheap tea at any price, and the largest sale is for the highest priced. This tendency is admitted in most other articles of food Indian dealers are sustaining very heavy losses here, while all import of China tea is stopped this year by the importers.—(Madras Times.)

Death of Ex-Empress.

LONDON, July 11.

PARIS.—Ex-Empress Eugenie has died in Spain.

The Amritsar Debate.

Government Saved by Opposition. Bitter Feeling Towards Montagu.

LONDON, July 9.

A feature of the division in Amritsar debate in the House of Commons was that the Government was apparently saved from defeat by the votes of the Opposition. Most of the forty Labour Members and the twenty six Independent Liberals in the House voted with Government while all but one or two of the 129 members who voted against the Government were Unionists, most of whom had seen war service. A most remarkable aspect of the debate was the bitter feeling shown towards Mr. Montagu. The Times Parliamentary Correspondent says that no attack of such concentrated violence on an individual Minister has been made since the era of Coalition Government began. When one of the Unionist rebels demanded Mr. Montagu's resignation, half the house shouted its approval and the result of the division was greeted with repeated cries of *Resign Montagu*.

Morning Post's "Dyer Fund".

LONDON, July 9.

Commenting on the Amritsar debate in the House of Commons, Newspapers generally support Government, as important exception being the *Morning Post*, which has opened a Dyer Fund and which vigorously denounce Government's treatment of General Dyer.

It is expected that the "Morning Post Dyer Fund" will easily reach six to eight thousand.—(Madras Times.)

Rumour About Montagu's

Resignation Discredited.

Westminster Gazette's Parliamentary Correspondent discredits rumours that Montagu has offered to resign as result of the Amritsar Debate, showing that he was entirely out of touch with the Coalition. Paper says it is his duty to remain at India Office, for his resignation would be misinterpreted in India as a triumph for reaction.

Press Comments.

Mr. Montagu and Viceroyalty.

LONDON, July 11.

The *Sunday Times* which is usually well informed, think that Mr. Montagu will not resign; but states point blank that all chance of his succeeding Lord Chelmsford has vanished. It points out that his speech, which is only a restatement of the accepted principles of Indian Government since Lord Bentinck, was provocative aggressive in tone, manner and racial attitude. At the angry interjections the centuries-old, defiance of the Gentile race came out to evoke a return in kind. Mr. Stephen writing in the *Sunday Times*, admits General Dyer's legal default by using unnecessary force but regrets the suppression of the evidence whereon the Hunter Commission based its conclusion, that there was no evidence of a conspiracy, and declares that the existence of such conspiracy was notorious to all with any intimate knowledge of the country's methods. Mr. Montagu's administration, combined with the weakness of his obedient but unhappy agent at Simla, added enormously to the difficulties produced and thinks Mr. Montagu's treatment of General Dyer in generous; but he succeeded in his course of action; yet had most men to choose between them they would wish rather to accept the failure than the successes. The *National News*, suggestion that the Earl of Athlone is favoured for appointment as the next Viceroy is based on the tendency to appoint Royal Family members to the chief proconsulships. Neither Lord Ronaldshay nor Lord Wimborne are fancied to have chances. Blachford in the *Sunday Herald* utters a warning voice for withdrawing British protection even for the sake of the theoretical principle of self-determination. (Madras Times)

(Associated Press.)

The "Tribune."

LAHORE, July 12.

The *Tribune* characterises Mr. Montagu's speech as magnificent recalling his great Mesopotamian speech. It says:—Unlike his English critics Mr. Montagu went to the very root of the matter and states in plain terms he 'could find the issue between the school of frightfulness as represented by General Dyer and the school of liberty as represented by the Congress. Mr. Montagu was perfectly justified in adding that the choice of the House was fundamental and on it would rest the continuance of British Empire and the connection between Great Britain and India.

LAHORE, July 13.

Commenting on Dyer debate the *Tribune* says:—After all does India or British nation gain by the removal of Dyer from the Army if it is to be done to make a strong ruler like Sir Michael O'Dwyer the very impersonation of the policy of coercion which Mr. Montagu is anxious to abolish or a weak ruler like Lord Chelmsford who is content to play second fiddle and place all his own powers and prestige of his position at the disposal of every strong man whether in his own Cabinet or in the provincial Governments who may be disposed to follow the policy of terrorism. It is from this point of view that India will look at the debate and in spite of the admiration that will be generally felt for the excellent speeches made by Mr. Montagu, Mr. Churchill and Mr. Asquith, the general feeling will be one of profound disappointment that the British statesmanship has thrown away the splendid opportunity of rehabilitating itself in the confidence of the people of India, an opportunity that may not recur for many a day.

"The C. & M Gazette."

"The Civil and Military Gazette" strongly criticises Messrs. Montagu, Churchill and Asquith for the use of the word "frightfulness" in connection with the debates and says:—We Sincerely trust that last Thursday's debate may be regarded as the last act in the tragedy of 1919 and that we may turn attention with pleasant expectation to the drama of reform of which we trust the elections will prove a curtain raiser of sufficiently compelling and possibly humorous interest.

The *Civil and Military Gazette* commenting on the result of the Dyer Debate says:—Mr. Montagu has poor satisfaction of being the cause of the biggest defection from his own Government since the Premier was returned to power. If that fact does not suggest to him that he was out stayed his welcome, then nothing will. We take out that off to Mr. Gwynne whose pluck had its reward in the damagingly modest majority the Government obtained.

"Montaguism at Bay". "Pioneer's Fears."

ALLAHABAD, July 13.

A leading article on *Montaguism at Bay* the *Pioneer* as:—We have no desire to exaggerate the dangers of the situation, but these dangers exist and there are abundant proofs of alarm which they are creating among responsible Indians. Nothing then could be worse at the present moment than to hold out the prospect that the arm of the Executive Government is to be weakened. One gleam of hope in the position at home is that a large and growing body of public opinion views the manoeuvre of Mr. Montagu with profound distrust and his making his influence felt in Parliament. We report once more that India above all things requires peace, but we fear the vagaries of the present Secretary of State will not tend to foster that co-operation between Indians and Europeans which is essential to the future progress of this country.

[REUTER.]

Poland and Russia.

Poland Willing to Conclude Peace.

LONDON, July 10.

SPA.—The Polish delegation has received a note from the Government expressing willingness of Poland to conclude peace with the Soviet Russia on the basis of self-determination of the peoples. Marshal Foch conferred with the Polish Premier and military authorities to-day.

Polish Troops Retreat.

LONDON, July 11.

Telegram from Warsaw says, that a Polish Communiqué dated 10th states, that Polish Troops while counter-attacking are slowly retreating on the line of principal Bolshevik attack namely Molodetschno Orsha Borybow. Enemy efforts to force Beresina near Bobruisk have been repelled.

Enemy Occupies Sarmy.

Communiqué dated 11th says:—Under strong enemy pressure Poles have fallen back from Beresina line. Bolsheviks crossed Pripiet but were driven back with heavy losses, south of Pripiet. Poles have fallen back to the other side of Horyn. Enemy has occupied Sarmy and we have fallen back in Podolia according to plan.

AMERICA

An Accident at the Niagara Falls.

LONDON, July 12.

NIAGARA FALLS.—Stevens of Bristol, England, has been killed while attempting to negotiate horseshoe falls in barrel. Barrel was dashed to pieces on rocks at the base of falls.

AUSTRALIA

Prince's Tour.

In Gold Mining Districts.

LONDON, July 9.

KALGOORLIE.—H. R. H. The Prince of Wales has been paying visit to the gold mining districts. He received ovations at Coolgardie and Kalgoorlie. Replying to an address, he paid tribute to the energy which had enabled the gold industry to be built up in the waterless country. He was most interested in the terminus of the Trans-Australian Railway, which is linking up the western and the eastern states.

IRELAND

Police Barracks Burned.

LONDON, July 12.

Three disused Police barracks in Cork City were burned simultaneously on Saturday night.

Trouble in Ireland.

LONDON, July 10.

The *Daily Mail* says that in view of the possible disturbances in Ulster on 12th instant, seven fresh battalions have been despatched to Ireland and five more are in readiness. Permission has been granted to the Belfast Orangemen to hold a demonstration three miles from the city.

CHINA

Trouble in China.

Martial Law Proclaimed.

LONDON, July 11.

NEW YORK.—Telegram from Peking says that Martial Law has been proclaimed there, owing to the expected attack by insurgent Generals Weiwei and Tsao-kun.

Ten Thousand Troops Arriving.

LONDON, July 12.

PEKING.—General Tsao-kun has despatched ten thousand troops to Manchang thirty five miles from Tientsin where he is forming a base. Ten thousand troops are arriving in Peking as body-guard for President.

LATER.—Tientsin message to *Daily Mail* says that American warships have arrived and twelve hundred American marines are expected to reinforce the garrison of United States Legation in Peking. Italians are also strengthening their Legation guards. British troops in North China consist of one Indian Regiment and Volunteer Corps.

Martial Law Expected in Peking.

PEKING, July 11.

Marshal Tuanchi Jui has decided to despatch a punitive expedition against General Wupei Fu unless his demands are otherwise conceded. The Anfu party has secured large sums from the Ministry of Communication with which they are bribing the frontier troops. Martial Law is expected in Peking. Diplomatic representatives have requested Government not to permit hostilities in the neighbourhood of the Capital declaring that Government will be held responsible for the loss of life and property of the foreigners.

NEAR EAST

Greeks Occupy Brussa.

LONDON, July 11.

CONSTANTINOPLE.—Greeks have occupied Brussa without opposition. Numbers of Nationalists surrendered. All Government forces in Constantinople have been disarmed by the order of Milne owing to their instability.

British Troops Evacuate Batum.

LONDON, July 12.

British finally evacuated Batum on July 9th. Withdrawal was without incident. Georgian troops are now in occupation of the town.

Continental News.

Recruiting for the new territorial army is proceeding at a satisfactory rate of three thousand a week while over a thousand regulars are being recruited weekly.

Maharajah of Cochin Bohar has purchased for a large sum three year old filly *Fretwork*. He has also brought *Estelle* a colt from Sir W. Cooke. Both remain in the care of Beumont at Beverley.

MONTREAL.—The Canadian Syndicate, which recently obtained a six million dollar contract from the Soviet Government, has announced that the question of credit has been satisfactorily arranged and it is at present completing arrangements to carry out the contract.

Indian Telegrams.

[Associated Press.]

—101—

SIMLA

Cholera Among Haj Pilgrims.

SIMLA, July 12.

The Punjab Government has issued the following Press Communiqué:—It is notified that cholera has again broken out among the Haj Pilgrims in Bombay. Several thousands of them are detained there and no more accommodation is available. This outbreak of cholera will delay the embarkation of these assembled in Bombay and new arrivals are unlikely to reach the Hedjas in time for the pilgrimage. Incoming pilgrims are therefore advised in their own interests not to start for the pilgrimage this year as it is too late.

Government Factories.

Establishment of Works Committees.

SIMLA, July 12.

The Government of India have been considering the possibility of the establishment of Works Committees in Government factories. The Works Committee as constituted in many factories and workshops in England normally consists of a number of men selected by the management to represent controlling authorities and supervising staff and equal number, elected by workpeople. The committee meets regularly for interchange of views, discussion of difficulties, ventilation of grievances and consideration of any questions referred to it. The Government of India have resolved to make an experimental introduction of Works Committee into their printing presses.

Declaration of Sheikul-ul-Islam.

Resolution Withdrawn.

SIMLA, July 13.

At a crowded public Khilafat meeting yesterday evening, Hafiz Abdul Ghani presiding, Lala Lajpat Rai emphasised that the Khilafat question was an all concern not only on plea of sympathy for Mahomedan brethren but also on humanitarian grounds. If any nation encroached upon the freedom of another the nation as a whole should disapprove it. Three resolutions purporting that Maulana Mahmud ul Hussain might be declared as Sheikul ul Islam, that the Khilafat Committee might be requested to take it up and adopt it at the earliest moment and that half of the local Khilafat Fund might be spent for the maintenance of emigrants to Afghanistan were proposed for adoption. Mr. Ghulam Mohammed rang a note of warning that the first two resolutions involved most momentous issues. A Shukul ul Islam could wield authority even over the Sultan. In such a delicate matter therefore Simla should not give a lead to the country and should await the verdict of the Central Khilafat Committee. Both the resolutions were dropped for the present and the third resolution was postponed for the next meeting to be held next Sunday. The meeting dispersed with a prayer for the long life and prosperity of Amir Samanulla.

Import of Sovereigns.

Prohibition Order Removed.

SIMLA, July 13.

A Gazette of India Extraordinary notifies the removal of the prohibition of imports of sovereigns into India.

UNITED PROVINCES

Escape of the Prince of Wales.

Thanks Giving Service at Lucknow.

LUCKNOW, July 12.

The service at the Christ Church, Lucknow, on Sunday took the nature of a thanks giving service for the escape of H.R.H. the Prince of Wales in the recent railway accident in Australia. The Rev. Norman Bennet before commencing his sermon referred to the almost miraculous escape of his Royal Highness as also to his courageous behaviour in the battle field of France. He felt sure that this thankfulness

will be specially felt in India in view of the Prince's proposed visit.

Promissory Notes Lost.

LUCKNOW, July 12.

Particulars concerning the loss of a *lakh of Rupees* in Mussooree as reported were not quite correct. It is now reported that Government promissory notes of the aggregate face value of sixtyone thousand and one hundred rupees standing in the name of Princess Amrit Quar were lost on the 28th June between Rajpur and Jaharupuri by the messenger who was carrying them from Nabha to Mussoorie. The envelope which contained the notes was subsequently discovered torn but the notes have disappeared and have not yet been recovered. The loss was reported to the Police and a search is proceeding.

THE PUNJAB

Connaught Rangers at Jullunder.

Cases of Trouble Discussed.

LAHORE, July 12.

The *C. and M. Gazette* says:—From the latest information to hand it appears to be established that the trouble with Connaught Rangers at Jullunder was engineered from Ireland as Sinn Fein colours and rosettes were displayed by the men who refused duty. It is also important to remember that the greater part of two hundred men who came out from Home in last two years joined in the outbreak, but the special feature of the affair was the respectful attitude of those who laid down their arms at Jullunder and their offer to co-operate in putting down any possible disorder outside their regiment. It appears that one hundred men at Jullunder were loyal and that at Jutogh the company stationed there also behaved well. About four hundred men at Jullunder were placed under guard. The trial of ring leaders there and at Solon was to take place shortly. The authorities are considering what action should be taken regarding others. It is satisfactory to observe that the disaffection is not being shared by any other Irish regiment stationed in India although Jullunder recalcitrants sent a emissaries to Amballa besides Solon and Jutogh. It is also a good sign that some of the Jullunder men have expressed regret for what they have done.

BOMBAY

Indians in East Africa.

Public Meeting in Bombay.

Sir Narayan Chandavarkar Presides.

BOMBAY, July 13.

A public meeting under the joint auspices of the Imperial Indian Citizens Association the Presidency Association, Indian Merchant Chamber and Home Rule League was held this evening at the Excelsior Theatre to consider the Indian situation in East Africa and Fiji. Sir Narayan Chandavarkar who presided vehemently protested against what he described as the policy of the European minority in East Africa to drive the Indian out and characterised it as dishonourable to the country. What right, he asked, had the European minority on legal or moral or ethical grounds to force Indians out. Conscious of weakness there the Europeans brought forward the economic argument and had said that the Africans could not compete with Indians. But on the other hand the National Parliament of Uganda wanted the Indians in large numbers and in the face of that what right had the Europeans to say that Indians should go. If the Africans could not compete with the Indians they certainly could not compete with the Europeans and it must surely follow they too must be driven out. The fact was the Indians were competitors with Europeans. Sir Narayan said the blame for the insubstantial condition of East Africa rested on the East African Government. The argument that eastern civilisation was menacing to western civilisation in East Africa came with ill grace when the latter civilisation was in the melting pot. As regards Fiji they had a right to know the circumstances under which Martial Law was declared there. Silence and secrecy were dangerous.

Mahatma Gandhi.

Mr. Gandhi on behalf of the Rev. Andrews who was unable to speak moved:—That this meeting views with alarm and grave apprehension the growing agitation in East African Protectorate against the British Indian settlers residing in that protectorate and hope that in view especially of the fact that the Imperial Government has direct control over the protectorate and that Indians emigrated to East Africa before the European advent the Government of India will guard against any encroachment upon their rights by legislative or administrative measures and that the Government will secure the complete equality of status for them requiring the Protectorate to remove all legal and administrative inequality at present existing.

This meeting emphatically protests against undesirable authority placed in the hands of the administrators of occupied territory of German East Africa now known as Tanganyika Territory empowering him to deport persons without trial being virtually aimed against Indians and views with great concern the other grievances of Indians resident therein such as want of police protection, artificial financial disabilities due to invalidity of prewar interim currency notes, exchange imbroglia, travelling restrictions and the like. In the opinion of this meeting these disabilities make the positing of the British Indian settlers worse than during German regime and this meeting trusts that the Government of India will secure the early relief of Indian situation from the grievances complained of.

The Hon'ble Mr. Aldina Vishram and Mr. B.A. Annant both of East Africa spoke in support of the resolution. The latter complained of Indian apathy in studying the position of Indians abroad and suggested that candidates for election to council should be made to promise a special study of the question. The resolution was unanimously passed.

The meeting next passed resolutions regarding Fiji requesting the Government of India to publish correspondence on the recent strike of Indians in the Colony, asking the Government to provide early transfer facilities, protesting against and asking for the cancellation of deportation of Dr. Manilal. There was a large attendance at the meeting those present including a number of Indians who have resided in East Africa, Pundit Madan Mohan Malaviya, Maulana Shaukat Ali and Dr. Kitchlew.

BOMBAY, July 12.

The main difficulty has been that Indian labourers who wished to return to India have been enticed when on their way down to the coast to go back under indenture and in consequence nearly 4000 Indian labourers have reindentured themselves to sugar companies under conditions of sweated labour.

BOMBAY, July 13.

The Hon'ble Mr. Hailey and Mr. Gubbay met the committee of the Bombay Chamber of Commerce and subsequently the Committee of the Indian Merchants Chamber yesterday afternoon and had informal discussions with them on various current and financial problems.

Against the "Epiphany."

CALCUTTA, July 12.

Before Mr. R. F. Lodge, I. C. S., officiating District Magistrate of Howrah, Manindra Nath Ganguli, pleader, moved an application or process against Mr. T. E. Teignmouth-Hore, Editor of *Epiphany*, Mr. D. L. Munro, Printer, and Hamedar Hossein Joardar, the writer of an article charging them with defamation. It was stated by the petitioner that the defendants published a letter *Epiphany* of the 19th ultimo casting aspersions upon Hindu widows saying that 99 per cent of them are unchaste and that they pass their lives by prostitution either in public or in private. In consequence of this publication the petitioners feelings as a member of the Hindu community had been seriously wounded. The petitioner had widows amongst his own relatives. In reply to a question by the Magistrate the counsel who appeared on behalf of the petitioner said that this complaint has been brought with the object of preventing such stuff going into paper again and the case might be compounded if a suitable apology be made in court and published in newspapers. The Magistrate issued process against those accused.

CALCUTTA, July 12.

The Marine Court Enquiry into the circumstances touching the foundering of the Calcutta Steam Navigation Company's steamer *Sukeshi* on the 10th May last was resumed to-day when Sashi Bhushan Mundle, a passenger in the steamer gave evidence stating that his master was drowned as the result of the disaster. He also said that passengers were prevented from entering life boat by the lascars who themselves got into lifeboats and escaped.

CALCUTTA, July 13.

Particulars of a shooting tragedy early this morning in Rajbazar are as hard. It is reported that in one of huts in Raj Dinendra Street lived the Son-in-law of a policeman. This morning the Father-in-law came to his Son-in-laws house at Rajbazar. He was in his usual police uniform and had a gun with him. There was a quarrel between the two and the Father-in-law lost his temper and in a fit of excitement fired at his Son-in-law with his gun. The bullet passed through his lungs and he dropped down dead. The report of the gun attracted the attention of the people who in a body assembled on the scene. The father-in-law rushed out with the gun in his hand and attempted to escape. The people gave him chase. After a few minutes chase the father-in-law turned round and shot himself dead, the bullet passing through his neck.

CALCUTTA, July 15.

The Alipore district police are enquiring into a serious dacoity committed on Saturday night by a gang of up country Hindus and Mahomedans in the house of a Bengali sugar merchant at Sukebar on the Eastern Bengal Railway within twelve miles of Calcutta. Dacoits numbering some ten men proceeded in two taxicabs from Calcutta, ransacked the house with the aid of lighted torches, stabbed the owner and another inmate of the house in order to compel them to give up the key of the safe which the dacoits rifled and decamped with cash and jewellery valued at Rs. 20,000. The wounded men were removed to the Barrackpore hospital where the condition of one of them is precarious.

MYSORE

BANGALORE, July 13.

BANGALORE, July 13.

The composers of the piece works section of the Mysore Government Central Press who went on strike since the 5th instant are still holding out. They had interviews with the first member of the Council and the Chief Secretary to the Government to whom they represented their grievances. It would appear that in their demands they expect an increase of wages of about 300 percent. The Government had already allowed an increase of 50 percent including war allowance. It is not likely that the authorities would agree to the demands of the men. They are however prepared to take them in if they express regret for striking without notice and resume work.

**Mr. Chakravarthi Support Andhra
Claims.**

The Zemindar of Devidi wires to us under 12th July 1920:-
Mr. Chakravorthy is very favourably disposed. He gave a letter to Mr. Nehru and also advised requisition of the committee meeting under article 19. Messrs. Indubusansen, Gunadcharan signed the requisition. Please wire to Mr. Nehru at Arraha, giving the names of Andhra and Madras committee members who would also join the requisition.

A. V. Subbarau, Secretary yesterday Andhra Congress Committee wires to us from:—

The Zamindar of Devidi, Messrs. Marella Gargaraju, Dadi Kristnamurti, Parankusam Ramamurti, Subbarau, Jagannadham Suryanarain Naidu, interviewed Mr. Chakravathi and other Calcutta leaders including Sir Chowdari about Andhra's keenest desire for the Special Congress. The Calcutta leaders very enthusiastically supported and some of them offered going to Berhampore in advance to help in the operations. Mr. Chakravathi appreciated the idea that all parts of the country be brought up for service to the motherland and gave a letter to Nehruji to sympathise with Andhra claims. Mr. Chakravathi, Indubusansen and Gunadcharan also gave a requisition under article 19 to Nehruji if he felt unable to cancel his latest decision. The Andhra Members arrived at Arrah this day, and interviewed Messrs. Das and Nehruji. Nehruji appreciated the Andhra's keenness. But he was unwilling to take the initiative and would refer the matter to the committee. Nehruji received the Calcutta leaders' written requisition and promised to act immediately. Wires are received from twenty members joining in the requisition. The Andhra and Madras Committee Members and other Provinces members are appealed to wire urgently. Nehruji joining the requisition to convene a meeting and consider the subject of changing the venue of the Special Congress.

TINNEVELLY, July 13.

Mr. K. Karunakara Menon, District and Sessions Judge of Tinnevely whose death occurred suddenly on Sunday entered on his duties after the reopening of the Court and during the all but too short period made himself very popular by his courtesy, patience and accessibility and his death at the prime of his life is deeply deplored. It would appear that he was suffering from bright's disease and the strain of overwork during the past week led to complications. Quite a gloom was cast over Tinnevely when the sad news became known and there was a stream of visitors at the Judge's Bungalow who called to offer their condolences to the bereaved family. A number of Malayali relations and friends of the deceased including Mr. K. P. Gopala Menon, Barrister-at-Law, Mrs. Gopala Menon, Mr. K. P. Velayudha Menon and Mr. I. N., Govinda Menon arrived from Madura on being informed of the sad occurrence. The funeral cortage left the Judges Bungalow at noon and a large number of people including Mr. N.A.V. Somasundram Pillai, Rao Bahadur S. Kumaraswami Reddiar Mr. V. Daniel Chellappa, Additional District Munsiff and Mr. N. S. Narayanaswami Iyer District Munsiff followed the remains to the cremation ground to pay their last mark of respect to the deceased. Utmost sympathy is felt for Mrs. Karunakara Menon and her children who left for Madura yesterday evening.

— 20 —

News has been received that Lady Sanderson is better.

The death is announced of Mr. K. V. Karunakara Menon, District and Sessions Judge of Tinnevely.

The *Plassy* which has on board the outward mails of the 1st instant arrived at Port Said on Friday 9th instant.

Mail Steamer *Novara* which left Bombay on the 19th ultimo arrived at Marseilles on Saturday the 10th.

A telephone message on Tuesday morning reported that Kashmir road is in good condition for motorists.

A small committee has been appointed by the Punjab Government to investigate certain questions regarding the emoluments of Kanungos and Patwaris.

Maharaja Rana of Dholpur accompanied by the Private Secretary and Sir Beaton Bell arrived at Simla on 13th and are staying at the Viceregal Lodge.

The inauguration of the Sri Mulam technical school started by the Department of Industries took place this evening at Trivandrum under the presidency of the New Dewan at a public meeting held in the Town Hall.

Mr. A. Kaleswarao of Bezwada wires to-day that the Bezwada Bar Association resolved in its meeting held on 13th inst. to co-operate with the Reception Committee of the Prince of Wales visit, Madras as India is not in a fit condition now for his visit.

Further of the two matches played in connection with the Challenge Football Shield Competition proved interesting. In one, the town Club beat Jamshedpur by 4 goals to nil. In the other the 1st Royal Welsh Fusiliers beat Asansole by a solitary goal to nil.

The Marine Court of enquiry into Sukeshi disaster was concluded. Nirmal Katna Miira, a Zemindar was examined. In the course of his evidence he said that he saw some of the crew turning out women and children from a life boat and towing away themselves. Witness saw seven or eight people drowned.

At a conference of the representatives of leading Indian public bodies in Calcutta held to-day under the presidency of Maharaja Tagore it was resolved that a Sberilfs meeting be held in the Town Hall towards the end of next month to express sorrow at the death of Hon'ble Rai Sitanath Roy Bahadur and to take steps to perpetuate his memory. It is understood that Lord Ronaldshay has signified his willingness to preside over the meeting.

గవర్నమెంటుకు లోబడి.

అంశము, కాత్ర 3:—(ప్రతిపక్షిలలో) చాలమంది గగన్
 గర్జనములు వను నానోటిచ్చుటచే కరాలములు కలుగజేయ
 గవచ్చు నుంటువారు తప్పించుకొనిరి. 4) కాశ్మీర సభ్యులును,
 25. ఇండియన్ డిలీటు లిలరలు సభ్యులున, గగన్ గర్జనలు నాక
 డో నేరేరించిరి. యూ.ఎ.సి.సభ సభ్యులలో నొకరిద్దరు
 తప్ప తక్కిన వారు వదలు, తక్కిన రోజున నుండి, ముంపుత్య
 గామినీ తండ్రియూ హాస్తియూ, సుయోగ సభ్యులూ
 వచ్చినవారి కాత్ర డ్లైరుం లో (నల్లగుంట్ల నెడవి పైను) కృత్రిక
 సార్వ మేండు నిత్యమును తెలిసెను. యూ.ఎ.సి.సభ, ఒకరు
 ముంపుత్యగారు పని మానుకొనిలయిననది కట్టగట్టవచ్చును
 సభ్యులలో సగముమంది దానిని వార్షింకిరి. ముంపుత్యగారు
 వరమానకొందని లేకలు పుట్టిరి.

செய்து கொடுத்தேன்.

అందున, జాతి విభజన పుట్టినది నవ్య పాదారణమున
ప్రభుత్వమునకు సుఖముకలుగుచుండెను. మూర్ఖులను పాదువు ప్రతి
మాటయు వ్యతిరేకము. నవ్యులను గూర్చి యెవరియొకరు వాదించు
పించి, కారె సాహిత్యమునకు విరుద్ధమని స్పష్టమైనది.

వక్తా ప్రేక్షకాది రాజ్యభావనా

(మదరాసు ప్రెస్సు పబ్లికేషన్)

సంవత్సరము, మార్చి 11.—మూంట్స్ బెన్ గారు గాతీ నామా
 వీరుగారి నామము, మేల్మొనకట్టు (పశువుగారి పూజ) కావలెనని
 దీక్షాపాదించి, తమిళమున మూర్తినికీ కీర్తిపాదించినది “నందే
 త్తైయ్య” (నామము) అని. సాధారణమున పులికా (నామా)
 నందేయము ననుసరించుచుండును. మూంట్స్ బెన్ గారి యభిప్రాయము
 నుండి తెలిసికొనుచున్న పశువు నాటినుండియు ఇంటియొకటి
 లోనుండునా రెండుంటి రెండుంటి నున్న మూర్తి మూలకము
 కీర్తిపాదించునంటి చాలా బోధించుచున్నది గాన
 చూస్తుంది. అభిప్రాయమునకొక్క భోంట్ల చాలా అభిప్రాయము
 క్షమించును, నాటియొక్క పశువుల నిరూపణమునకును. పశువు
 ముఖమునకును ప్రాకృతము ననుసరించుచున్నది ఎన్నియో కలెక్టరుల
 నుండియు దాగియున్న తెంబైలు నాటిలోనుండియు గొ
 క్కు మూలమునకు వచ్చిపోయినట్టి తెలుగునాడుంటియు.

స్త్రీ వేషగాడు నడచే మ్రోవైన కొక లేళ్ళవాని బంధువు
 దయచేసి గాని తప్పు లేనేమిటా వాడువలెనని హెచ్చరించి
 వసుదారు ట్టెట్రాబియను లేడని చెప్పినా మాత్రము చాల విచార
 కరమని. లేడయితోని సంకతి సంకత గృహము
 ను బాగుగ నెఱిగి నచారికి తేకమునా
 ట్టెట్రాబియను సంకతి గానుగ తెలియవలె అని ట్టెట్రాబియ.
 ముఠేరుగాని పరిచాలన మొప్పుచుల నుండి ట్టెట్రాబియ
 దని చెప్పి ఇరిపట్టు బాగ్మోయెనాడు. ముఠేరుగాని ద
 యమగానికి చాల అపారాధముచేసి. తానుచేసినదలచినదాని
 వెగించుకొని. తాని మొత్తమెంత విషయములో నొందిన
 విషయము కంటె. ఉగాధిపతు ఎట్రాబియ చాలమంది తిలకిం
 చుచును. దేనినూ న్యాయమునకొని ప్రభువు గాని రాజ
 శ్రుతిధర్మ వెన్నుకొనుటయొక రుణ కదింపి గలదని
 యొక రాజకుమారునితోని వారి నల్లిపదవులను నిలమింప
 కలరుగాను ధోరణి నది బలవరమునొప్పు దనియొక ట్రాబియ
 న్నది. గా వాల్మీకి ప్రభువు గారు గాని, తిలకొన్న ప్రభువు గారు
 గాని. తిలకవికి నిజమింప బహువల్లు లేదని కొందఱు బ్రాహ్మ
 చున్నార. స్వయంవిద్ధయ మాత్రము నధ్యంతులై (తిలక)
 వారు హిందూదేశములో వివిధపాతులవారిని సంకరించు
 ధారమును వీడనూడదని బ్రాహ్మణులు పేరుతో నొందును
 దే వాచాలన కొక లేళ్ళవానినె.

దేవరంగి ముఖ్యముగ 7, 8 వేల సావరములును
కొందఱు కలందు చున్నారు.

పై వాన్ను ఆర్థ కౌశిల్యబద్ధముగా విన్నవించుచున్నట్లు గాన
 గారు తమవదలి రాజీనామా నివ్వదును నగుచో నుండు విశ్వా
 సమును గోల్పోవును అని వారలకు రాజీనామా నివ్వదును.

అప్పతమైనవారు. — ముస్సోరీలో ఒకడు కత్తులూ
యెటలు పూరముకొనినవాడని తెలిసిన కమిషనరును 15 మై
ను కిదాడు. పూరముకొనిన గర్ర మొదలు (చామినరీనోట్టు
(పీన్ నెన్ అప్పతకార్) పేరుతో 81100 రూపాయలు
మొదలగుటచే ఆ నోట్టును జూన్ 29-న తేదీ వాల్తాడండి,
ముస్సోరీ రహస్సును రాబాపూర్, బహర్ పూర్ కచ్చుకు
పోగొట్టుకొనెను. నోట్టు ఉన్న కచ్చుకు కనగొను కచ్చుకు
శివగిరినుండిను. కచ్చుకులో నోట్టులేవు కమిషనరును పోలీసు
వాడికి తెలియజేయబడినది. వాడు విచారణ నట్లునున్నాడు.

వ్యాధి గ్రస్తులకు కొన్ని సమకమైన యోషధములు

(2282)

సిద్ధ మకరధ్వజ టానిక్

బంగారము కలిపి తయారు చేయబడినట్టి ఈ సిద్ధ మకరధ్వజ టానిక్ లన్నిటిలోను మిక్కిలి శ్రేష్ఠతరమైనది. ఎంత వయస్సులోనైనను ఎట్టి వ్యాధికై నను దీని మందుగా వ్రచుచును. ముడివంత శిశువుగానే ఈ క్రింద కనుబరచబడిన వ్యాధులన్నియు మకరధ్వజము వలన తగుదును. కొండబర్బరము, నిద్ర నిద్ర వచ్చునట్టి జ్వరములు, అంతఃజ్వరము, మణిక, కడ్డవాయి వగైరూ, బాహ్యమునందు గలను చూడములతోకల వ్యాధులు. అంతఃగుండము కలుగునట్టి నొప్పి, క్రిందపు నొప్పి (abdomen) ఎరుపు, తెలుపు, చున్నగు తుడుచువ్యాధులు గర్భిణీయము, మొదలగు అన్ని విధములైన వ్యాధులకు దీనిని వ్రచవచ్చును. ఇదియేగాక అతిమాత్రవ్యాధి కూడ మిక్కిలి సమర్థముగా తగుదును. ఒకసారి వాడిన మేము తెలిపినవంతయు నిజమని మీకు దెబ్బతగును. దులభమైన ఒకసారి తెప్పించి వారు మా మకరధ్వజమునకు సమానమైన మార్కెట్టులోని ఇతర కంపెనీల మకరధ్వజమునకు తప్పక రెండింటి ధర యెఱుఱుమనియుండును. సిద్ధమకరధ్వజము (బంగారము కలిపినది) ఒక టులము వెల రూ. 40. 80 మోతాదులకు వెల రూ. 7 మోతాదులకు వెల రూ. 1-8-0 మాత్రమే. సాధారణమకరధ్వజము ఒక టులము వెల రూ. 5.

ఎడ్వర్డు సరసవర్ణి

సరసము బలహీనము, దీర్ఘ కాలముగా యందునట్టి క్లిగెనువ్వలు, వారోగములు, మలబద్ధము, వైశ్య సంబంధమైన వ్యాధులు, తులుపులు, తడిమిమిమి, సోమరితనము, మాంద్యము, అశీర్ణము, మాంసగంధము మున్నగువాటిని అద్భుతముగా తగుదును. రక్తమును వాగుగా కుండపరచి వేచుచుండుండునట్టి విషవార్షములన్నిటిని భాయముగా తీసివేయును. ఒక బుడ్డి వెల రూ. 2.

పావియా వెప్పిన్

ఇది వెప్పిన్ అనవసరముగానే తయారు చేయబడినది అశీర్ణవ్యాధి, దీర్ఘము తగ్గుట, మొదలగువాటి కిది వివ్యావధి యని మేము దృఢముగా చెప్పగలము. బుడ్డి 1-8 వెల రూ. 2-8-0.

నెక్టారు

నెక్టారుగము అతి శ్రుతికాలములో తుడుచుటకు శక్తిగలిగినట్టి టోషధ మిదియొక్కటియే. వ్యాధి ఎట్టి స్థితిలో నున్నను దీనిని వ్రచవచ్చును. వ్యాధి తప్పక మాత్రమే పోవును అ. దురికి తగునట్లు దీని వెల రూ. 2 లు మాత్రమే ఏర్పాటు చేయబడినది. నేటికినీ ఒక బుడ్డిని తెప్పించి దీని నిజమును పరీక్షింపుడు.

తైలము లన్నిటికి రాణి

సత్తంత్రమునకు సాటిలేని టోషధము. తప్పక బలములేట్టి సరసము కలుపుచును బలమును గలగలేదును. ఒక బుడ్డి వెల రూ. 2.

మదనబిలాస

ప్రాచీనతరమైనట్టి ద్రవబలహీనము. భూతము లేకపోవుట వీటికి అత్యుత్తమమైన టోషధము. దీనిని శ్రీమత ముఖ్యమైన హితు దంబాద చెప్పకగినది. గొడ్డునము గర్భిణీలో విడ్డ చనిపోవుట లేక ప్రతిమైనతరువాత మృతిచేయుట మున్నగువిధముల దీనిని విషవక వాచుట కలవల తప్పక గణించును. ఒక బుడ్డి వెల రూ. 8.

తామరతేనె

ఇది కత్తిలేక తుడ్డుగా నున్నదని మేము దృఢముగా చెప్పగలము. నేడు మైన శ్రీరాధ్యులు కంటిలో యందునట్టి అన్ని విధములైన ఎటువంటివి దీనివలన తప్పక నయమగును. ఒక ట్రాకు వెల రూ. 1.

విగర్ ట్రాపు

సరసము అతిగొప్పటలే గలగు సరసము అత్యుత్తమ బలహీనము వీటికి ఇది మేరపోయినది. మీకు మీరే వారోగము సభివృద్ధి చేసుకొన గోరవచ్చును దీనిని తప్పక వ్రచుడు. కొన్ని దినములు వాడిన తప్పక ఆకలిని వృద్ధి చేయును ఒక బుడ్డి వెల రూ. 8.

జూబిలి పాదరు

తామర తేనెనుండి వ్రాసిన టోషధమేలే. ఒకసారి వాడినచో దానియొక్క అద్భుతగుణము మీకు తప్పక తెలియును. బుడ్డి 1 కి వెల రూ. 0-4-0. మా పూర్తి వ్యాధిలక్షణముల వ్రాయుము. ఉత్తరపు తుడ్డు తరములు ఇచ్చి మీ రావలెను సడతనము.

ఎస్. బీస్వాస్ బ్రదర్స్.

231, Upper Chitpur Road, Bagbazar, Calcutta.

S. Biswas & Bros,

231, Upper Chitpur Road, Bagbazar, Calcutta.

(2282) జాతకము - ప్రశ్న

కావలసినవారు వారి జాతకములను పరీక్షించి నరేంద్రుల జనన కాలమును గూర్చి వారిని కంపెనీ యెడల వారకునియొక్క మామము, తల్లిదండ్రులు, కలిగిన వ్యాధులు, భవవృద్ధి, సోమసోమరీవృద్ధి మార్పుసౌఖ్యము, భూలాభము, భూద్యయము, విద్యాభివృద్ధి, వాహనసౌఖ్యము, విభవముగా ప్రకృతిప్రతిభా సంకాశవృద్ధి, క్రతువృద్ధి, రోగము, ఋణము, కలతలనుకలతలయొక్క ఆముగ్ధమును, ద్వితీయమోము, వారకునియొక్క ఆముగ్ధము, భాగ్యము, విత్తసౌఖ్యము, ఉద్యోగము, జీవనము, లాభము, వ్యయము మొదలగు యావత్తులగుటలు ఇంకను ఇదివరకు జరిగిన విశేషములను వ్రాసి వి. పి. భక్తులనుగూర్చి 1-2-0 లకు వి. పి. గా కంపెనీయము. ఈ వ్రాసిన సంగతులు నుగూర్చునట్టి జాతకునియొక్క ఆముగ్ధమును అనుబంధము జనన కాలమునకు అనుగుణముగా వ్రాసినవృత్తులనుగా తయారుచేసి పంపించబడును. పూర్వాచారమునకు రూ. 5 లు చార్జీ చేయబడును. పూర్వాచారము వ్రాయుకొనునపుడు రూ. 2 లు అధ్యక్షుని యందుగా పంపవలెను. అట్లు పంపగానే జాతకము పూర్తిగా తయారుచేసి తక్కిన రూ. 2 లకు వి. పి. గా కంపెనీయము.

జన్మనక్షత్రము మాకు పంపించినయెడల ఎవరికి యేదావలెనన్న కాలము వారికి నుగూర్చి, ఫలితము వ్రాసి పంపించబడును. అందుకుగాను రూ. 1 యు చార్జీ చేయబడును. మారు జననవోపు 1 సం॥ ఫలములు వ్రాయుటకు వి. పి. భక్తులనుగూర్చి 1-2-0 అగును.

ఆశేష మేకటాశాస్త్రి, వైవజ్ఞము, గోపాలపురం, కొత్తపేట పోస్టు, గోదావరిజిల్లా.

మలయ చందనము

X-శరీరము అను నెక్టారుగమునకు
దీనిని రాజనంద్రాసనములో నుక
యొనియుండు ప్రస్తుతమునందు ;
గావుననే మధ్యములేను. వీరివారి
దీని నక్కడలేదు. ఎటువైపు, తెలుపు,
కలుపు అను మూడు రంగుల నెక్టారు

గోగము ఎంత శ్రమగా నుండినను మూడినపుడు గుణము
లాన్నించును. శ్రీమత ముఖ్యమైనది నిది ఫిరంగివెల్లు.
నీటిలో జలించునది. చాల మెక్కువదేసినది. దబ్బి 2-4-0
2 చంబి—మలయచందనమునకు అనుబంధము. ఒక
చంబి నిండు చంబి నీసా (నీరు) 1-8-0
నిరవకటి (మాత్రము కలిపినవచ్చును) నీసా 0-8-0
అత్యుత్తమము (100 కాంబూల మాత్రము) 0-4-0
కాగరభండము (అత్యుత్తమ రేఖము) దబ్బి 2-0-0
గండవర్ణపార్శ్వ, రాంబరం, (గోదావరి)

విప్రసిద్ధ సహితమైన డా॥ పి. డి.

సావంతుని వనోషధి సారసవర్ణి

అతిశుభ్రపు రక్తములకు జనించు వాద్యములకు
దీనియందుంటి బుడు. తుడుపులను మచ్చలను, గండములను,
పుండ్లను, ప్రాంతవృద్ధులను అన్ని విధములకును గలగు చర్మ
రోగములను పోగొట్టును. (28)

మిక్కిలి శక్తి వంతమైన రక్తములకు కారణి

సావంతుని వనోషధి గుణ మిచ్చుట నిస్సంకోచము,
సావంతుని వనోషధి గుణ మిచ్చుట నిస్సంకోచము,
సావంతుని వనోషధి గుణ మిచ్చుట నిస్సంకోచము,
సావంతుని వనోషధి గుణ మిచ్చుట నిస్సంకోచము,
సావంతుని వనోషధి గుణ మిచ్చుట నిస్సంకోచము.

ప్రాప్తియను:- పి. డి. సావంత్,

గళక, ఫననవాడి, నెం 2, బొంబాయి

Proprietor: P. D. SAVANT,

Ramswadi, No. 144, No. 2, BOMBAY

G. W. M. REYNOLDS

NOVELS (BIG TYPE EDITION.)

	Rs. A.
Ellen Percy. 8 vols. ...	5 8
Mary Price. 8 vols. ...	5 8
The Young Duchess. 4 vols. ...	3 0
Rosa Lambert. 4 vols. ...	3 0
Margaret. 4 vols. ...	3 8
Loves of the Harem. 4 vols. ...	3 0
Massacre of Glencoe. 4 vols. ...	3 0
Canonbury House. 3 vols. ...	2 4
Mysteries of old London. 3 vols. ...	2 4
Bronze Statue. 4 vols. ...	2 0
Pope Joan. 3 vols. ...	1 12
Faust: an excellent Romance. 2 vols. ...	1 8
Mary Stuart. 2 vols. ...	1 4
Soldier's wife. 2 vols. ...	1 4
Seamstress. 2 vols. ...	1 0
Robert Macaire. 2 vols. ...	1 0
Grace Darling. (complete) ...	0 12
Young Fisherman. (complete) ...	0 10
Mysteries of Paris by Eugene Sue. 2 vols. ...	1 0

and other novels.

POSTAGE FREE for those who buy for not less than five Rupees at a time, till 30-4-20.

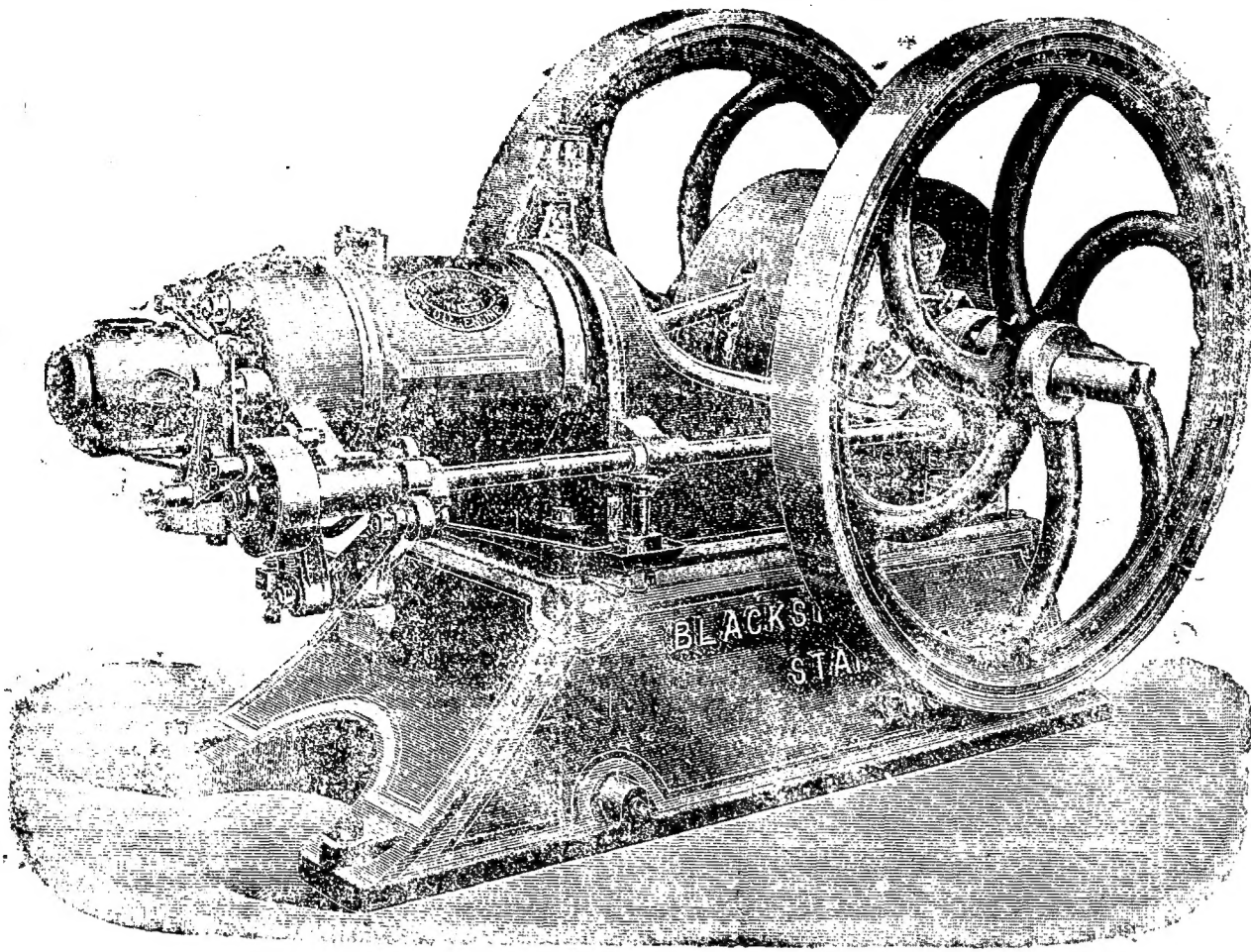
Apply to:-THANALAKSHMI & Co.

Sowcarpet, (A) MADRAS.

చందనము

తేలుకుట్టిన తరుణము ఈ
టోషధము వాడిన విషమును
తీసివేయును. బుడ్డి 1-8 వెల
రూ. 1-8-0. 1 బుడ్డి మొదల
రూ. 4-8-0 మిక్కిలియెక్కువ చేసిన
వారికి 1 దెబ్బ బుడ్డు పోవుట్లే
తేలుచూడ వలెను.
తేలుచూడ, పిచ్చు, కున్న
ము, తేలుచూడ, మూలము, అతి
మాత్రము, గర్భవ్యాధులు, మొదలగువాటి కన్నిటికి సమ
మృత్యుమైన టోషధము గలవు.
వ్యాధిలక్షణము వ్రాసిన ఇవాళుగా పంపబడును.
మీకు గల లక్షణము వ్రాసి మంచి టోషధమును
ప్రసాదిస్తాము.

Telegrams: Rajavid Sri Bamandasaji Kaviraj
Rajavid 152, Harrison Road,
Calcutta. Calcutta.

బ్లాక్ స్టోను ఆయిల్ ఇంజనులు.

ఈ రకములను, ప్రాచీన కాలము నుండియు వాడుకలో నున్నవని చెప్పవచ్చును. ఇవి చాలా సులభముగా నుపయోగించుటకు వచ్చును. ఈ రకములలో ఆయిల్ ఇంజనులు ఇంజనులు వర్తించుచున్నవి. ఇవి చాలా సులభముగా నుపయోగించుటకు వచ్చును. ఇవి చాలా సులభముగా నుపయోగించుటకు వచ్చును.

మాస్టర్ నన్ను డి కో., (ఇండియా) లిమిటెడ్,

1806

ఇంజనీయర్లు

నెం. 2, నెకండులైను బీచ్, మద్రాసు.
చాంబాయి, బెజవాడ, లాచోరు, తంజావూరు.

అమృతాంజనము

ఈ రకములను, ప్రాచీన కాలము నుండియు వాడుకలో నున్నవని చెప్పవచ్చును. ఇవి చాలా సులభముగా నుపయోగించుటకు వచ్చును. ఈ రకములలో ఆయిల్ ఇంజనులు ఇంజనులు వర్తించుచున్నవి. ఇవి చాలా సులభముగా నుపయోగించుటకు వచ్చును. ఇవి చాలా సులభముగా నుపయోగించుటకు వచ్చును.

కొప్పిలైను నెం 0-12-
కొప్పిలైను నెం 0-8-0
కొప్పిలైను నెం 0-2-0

అమృతాంజనం డిపో,
1, తంబుచెట్టి బీచ్, మద్రాసు.

అమృతాంజనము

తామర తైలము

చక్కని డబ్బీతో సహా నీసా 1-3 నెం 0-10-0 డబ్బా 1-3 0-8-0. పోస్టుఖర్చులు వేయి.
అమృతాంజనము డిపో - చాంబాయి, మద్రాసు. అమృతాంజనము డిపో, రీతంబు శెట్టిబిడి, మద్రాసు.

మీ బాయిలర్లు

విశేష కాలము వర్తించుచున్న "ఇంగ్లీషు బాయిలర్లు కామ్యూజింగ్"ను యుపయోగించవలయును. దాని నుపయోగించిన బాయిలర్లు త్రవ్వకపు పొక్కులు పొక్కులుగా లేని పడిపోతుండుటయే గాక పెల్లెట్టుకు చక్కని మెరుగు నిచ్చును; అవమునున్న గొట్టములనున్న త్రవ్వకపు పట్టుకుండగను శుభ్రముగాను నుంచును. ఈ కామ్యూజింగ్ యుపయోగించినచో సంవత్సరముల తరబడి బాయిలర్లు పడిపోకుండు ఎక్కువ కష్టము క్రొత్తవానివలె నుండును.

దానియొక్క యుపయోగమును గురించియు ఫలమును గురించియు అవలంబించుటకు ప్రయత్నించును.

5 గాలనులుగల రమ్మ 1-3 రు 26-0-0

ది రిలయన్స్ ఫౌండ్రీ అండ్ ఇంజనీరింగు వర్క్స్,

తపాలపెట్టె నెం 553 రు

మద్రాసు

(పై కామ్యూజింగ్ గోడవచ్చును ఈ వర్తక పేరుకూడ నుపయోగించ గోరుచున్నాము)

విద్యార్థుల ఉపకరణములు.

Exercise Graph Bound నోటుపుస్తకములు ఇతర స్టేషనరీ వస్తువులు, యాంత్రికాకా టెక్నికలు మొదలగా గాని చిల్లరగా గాని మార్గ సరసమైన ధరలకు దొరుకును. గిరి బ్రదర్స్, స్టేషనరీ, ట్రెస్టి క్లెరి, మద్రాసు.

The Best Hand Pump for every Service.

5"5" Cylinder, 2 in. suction and discharge

Capacity 2000 gallons per hour. Double acting. Easy working. Simple construction Portable. For depth less than 25 ft. Force 50' or more. Extremely useful for domestic gardening or irrigation purposes. Correspondence invited in English.

For price and particulars apply to

Limaye Bros.

71, Apollo Street, Fort, BOMBAY.